

13de Aarg.

1882.

24de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af A. Thronsen.

15de September. — 17de Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the P.-O. at Decorah as 2nd class postal matter

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afvælsende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Rejsebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyr- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udfommer med to Ark i Omflag to Gange om Maanedes (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: R. Thronsdjen, Box 1014, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mand's Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paa lidelig.

7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

Ældre Bind af „For Hjemmet“, se sidste Side.

Landlege J. Q. Taylor garanterer Enhver en hurtig og omhyggelig Udførelse af alt til Jaget tilhørende Arbejde for moderat Betaling. Speciele Omhu anvendes paa Bevarelsen af de naturlige Tænder. Alle Guldfyldninger udføres efter nyeste Methode og faa billigt som Arbejde af bedste Slags kan gøres.

Office over Ben Bears Clothing-Store,

Decorah, Iowa.

J. J. D. Gremm

følger

Pianoer, Orgler, Violin-Strenger, Sy-Maskiner, Olie, Naale etc.

a bedste og billigste Slags, saa billigt, som det kan sælges.

Se ind til ham, førend De afflutter Handel med nogen Anden.

Pianoer og Orgler stemmes, og Arbejdet garanteres.

Office i C. B. Shepards Juveler-Butik, en Dør Syd for Leonards Bog-Store ligeoverfor Postofficeet.

1 y

DECORAH, IOWA.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

13de Aarg.

15de September 1882.

17de Hefte.

Bamberghs Reise i Mellemasien.

(Fortset fra Side 475.)

Med min Ankomst blev jeg helt overrasket over, at Kulchan førte mig ind i sit Telt og paalagde mig meget indstændigt ikke at forlade det, før end han kaldte mig. Jeg begyndte allerede at ane Uraad, da jeg hørte ham skjælde paa sine Koner, fordi de stedse forlagde Bænkerne og befalede dem usfortøvet at skaffe dem tilveie. Seende sig om med mørke Blikke, kom han selv flere Gange ind i Teltet uden at tale til mig, saa at mine mørke Anelser tiltog, og især var det mig paafaldende, at Hadschi Bilal, der kun sjældent lod mig være alene, ikke viste sig. Medens jeg var hængsunken i disse ængstende Tanker, hørte jeg Bænkernes Rasken komme nærmere og nærmere og saa tilsidst den fangne Perser, hvem alt dette egentlig angik, og som slæbte de tunge Bænker efter sig med sine saarede Fødder, træde ind i Teltet. Kulchan fulgte bagefter ham og lod snart lave The, og da vi havde druf-

tet den, bad han mig staa op, for at han kunde føre mig ind i et Telt, der imidlertid var blevet opslaaet. Han vilde overraske mig dermed, hvilket var Grunden til hele hans Udfærd, men jeg kunde alligevel aldrig fatte nogen rigtig Hengivenhed for ham, og hvor forskjellig han var fra Chandschan, vil man bedst kunde se deraf, at i de ti Dage, jeg var hans Gæst, var hin The den eneste Nydelse, hvorfor jeg havde hans Gæstfrihed at takke. Senere underrettede man mig om hans troløse Anslag, som han sikkert havde iværksat, dersom Kifil Achond, for hvem han især var bange, ikke strengt havde paalagt ham at behandle mig med al mulig Agtelse.

Det Telt, hvor jeg nu opholdt mig i Selskab med ti til af mine Rejsesæller, tilhørte ikke Kulchan, men en anden Turkman, der havde sluttet sig til os for at reise til Chiva med sin Kone, en tidligere fra Karakalpakernes Stamme røbet

Slavinde, paa det at hun, der var bleven røbet ved et natligt Overfald og ført hertil, kunde forhøre sig, om hendes første Ægtefælle, hvem hun havde efterladt haardt saaret, endnu var i Live, og hvem der havde kjøbt hendes Børn, og hvor disse nu vare. I Særdeleshed længtes hun efter at erfare, hvad der var blevet af hendes tolvbaarige Datter, hvis Skjønhed hun beskrev med taarefyldte Dine. Den stakkels Kone havde forstaaet at fængsle sin nye Herre saaledes ved sin Trofælskab og Arbeidsomhed, at han ledsgagede hende paa hendes sorgelige Undersørgelsesreise. Jeg spurgte ham ofte, hvad han vilde gjøre, hvis den første Ægtefælle blev funden; men det brød han sig ikke om, da Doven sikrede ham hans Besiddelse. „Rasib (Skjæbnen)“, sagde han, „har villet tildele mig Heidgul (egentlig Eidgul, d. e. Festens Rose, saaledes hed hans Kone), og den kunne Menneskene ikke modsætte sig.“ Til vore nye Rejsefæller, der vilde gjøre Rejsen med under Gias's Anførsel, hørte endvidere en Derwisch ved Navn Hadjschi Siddik, en saare snild Sykkel, der gif næsten halvt nøgen og paa Beien igjennem Ørkenen forrettede Tjeneste som Kamelvogter. Kjændt han, hvad vi først fik at vide i Bucharra, havde tredsindstyve Dufatter i rede Penge indsyede i sine Bjalter.

Hele dette Selskab beboede i Fælleskabet Teltet i Forventning om, at Chanens Kervanbaschi snart vilde indtræffe og vi da tiltræde vor Rejse gjennem Ørkenen; men denne Venten blev pinlig for os Alle. Næst bekymret var jeg over, at mit Mel tog af, og jeg begyndte allerede at for- mindste min daglige Ration med to

Saandfulde, ligesom jeg helst bagede det ushyret i hed Afke, fordi det saaledes bagte Brød er mindre fordbøieligt og ved at blive liggende længer i Maven forhindrer, at man hurtigt bliver sulten. Til Sykke kunde vi gjøre nogle smaa Tiggerudflugter og fik ikke mindste Grund til at beklage os over de i Etret værende Turkmaners Belgjørenhed, uagtet de ere de mest berngtede Nøvere, og jeg sjældent kom forbi noget Telt uden at se to eller tre med tunge Lænker belæsedede Persere.

Netop her i Etret, i det en fornem Turkman ved Navn Kotschat Chan tilhørende Telt, var det, at jeg traf en Russer, der tidligere havde været Matros paa Skibsstationen i Aschura. Vi vare gaaede ind til den nævnte Høvding for at hvile os i Middagsheden, og neppe var jeg bleven forestillet for ham som Kumi (Osmanli), førend han ytrede: „Nu skal jeg berede Dig en Nydelse. Vi kjende Eders Forhold til Russerne, og Du skal saa en af Dine Erkesiender at se i Lænker.“ Jeg maatte lade, som om jeg blev meget glad herover, og nu blev den stakkels Russer ført ind i svære Lænker, og hans sygelige, saare nedslaaede Udtryk rørte mig saa meget, at jeg frygtede for at røbe mig ved ydre Tegn paa dette Indtryk. „Hvad vilde Du gjøre ved denne Efendi“, spurgte Kotschat Chan ham, „hvis Du traf ham i Rusland? Gaa nu hen og kys hans Fødder.“ Den stakkels Russer vilde nærme sig mig, men jeg frabad mig det med den Bemærkning, at jeg i Dag havde foretaget min Guds, d. e. store Tvætning, og derfor ikke vilde lade mig gjøre uren igjen ved at berøres af ham, ja det vilde være mig fjærrere,

at han snart kom mig af Syne, da dette Folkefærd var mig i høieste Maade imod, hvorpaa man betydede ham at gaa, og han fjernede sig da, idet han sendte mig et skarpt Diefast. Som jeg senere fik at vide, var han den ene af de to russiske Orlogsmatrosfer som for nogle Aar siden vare faldne i Hænderne paa Karakttschierne paa et natligt Streiftog; den anden var derimod for et Aar siden død i Fangenskab. Den russiske Regjering havde villet løskjøre dem, men Turkmanerne havde forlangt en overdræven Pris (500 Dukater for hver), og da Tsjerkes Ben, Kotschaf Chans Broder, netop medens Underhandlingerne stode paa var af Rusjerne bleven sendt til Sibirien og død der, var de ulykkelige Kristnes Befrielse bleven endnu vanskeligere, og, ligesom hans Staldbroder, vil ogsaa denne snart være bukket under for det for hans elskede Jar og hans Fædreland udsaaede Fangenskab.*)

Disse ere de stedse vrelende Indtryk, som hine Nomaders Gæstfrihed med de dertil hørende Dyder og deres Barbari gjøre paa den Rejsende. Da jeg, mættet og oversøst med Velgjerninger, kom hjem og allerede vilde istemme en Lovtale, bad Kulchans ovenomtalte persiske Slave mig, heftigt grædende, om nogle Draaber Vand, da man, som han fortalte mig, allerede i to Dage havde givet ham salt Tørst, istedetfor Brød, og negtet ham enhver Draabe Vand, uagtet han maatte arbejde hele Dagen ube-

paa Melonmarken. Til Lykke var jeg alene i Teltet, og Synet af det skjæggede, grædende Menneske, lod mig glemme enhver Fare, saa at jeg rakte ham min Læderflask, og medens jeg stillede mig i Døren, slukkede han sin Tørst. Denne Ulykkelige plagedes af Alle i Huset, men værst pintes han dog af Kulchans Kone, en forhenbørende persisk Slavinde, som derved vilde lægge sin Fjer for den nye Slægt ret tydeligt for Dagen.

Allerede i Gømsketepe havde jeg været led og fjed af disse grusomme Oprin, og hvor oprørt følte jeg mig derfor i mit Indre ved at maatte betragte hint Sted i Sammenligning med Etret som Sædet for Menneskelighed og Civilisation. Teltet og dets Beboere bleve mig modbydelige, og jeg havde gjerne allerede befundet mig i Ørkenen, i denne storartet skræffelige Naturs Skjød.

Efterretningerne om Kervanbaschiens Ankomst lode endnu stedse vente paa sig, uagtet alle de Rejsende, der vilde slutte sig til vor Karavane, allerede vare samlede. Snart havde vi gjensidigt gjort hinandens Bekjendtskab, og jeg hørte ofte det Spørgsmaal blive drøftet, hvilken Bei Kervanbaschien vel vilde vælge, og under en saadan Samtale bragte en Streker os det glædelige Budskab, at Telferne, hvis Fiendtligheder Karavanerne frygte paa den største Del af deres Bei til Chiwa, havde sendt et Fredsbud til Zomuterne med det Forslag, at de skulde udsones sig med hinanden og med forenede Kræfter angribe den fælles Fiende, Perserne. Disse politiske Forhandlinger vilde blive berørte i denne Bogs anden Afdeling; her vil det være nok at bemærke, at denne tilfældige Omstæn-

*) Da jeg senere gjorde Rusjerne opmærksomme paa dette Tilfælde, søgte man at undskyde sig med, at den russiske Regjering ikke turde vænne Turkmanerne til høje Løsepenge, da disse forvorne Høvere ellers vilde gaa Dag og Nat ud paa Menneskerob.

digthed kom os til stor Nytte. Som man forklarede mig, gaar der tre forskjellige Veie, som vælges af Karavanerne i Forhold til Personernes Antal, fra Gømyschtepe til Chiwa. Disse Veie ere følgende: 1, Den første, der bag det store Balkan fører langs med det kaspiske Havs Kyst; denne nordlige Retning følger man endnu to Dagsreiser fra hint Bjerg og høier først i en Afstand af sex Dagsreiser af mod det i Øst liggende Chiwa. Denne Veie er kun farbar for et ringe Antal Rejsende, da man her kun finder mindre Vand, men er ogsaa mindre udsat for Overfald, naar ikke, som Følge af særegne Omvæltninger, Kasakkerne (Kirgisjerne) og Karakalpakkerne sende Mamaner saa langt ud. 2, Den mellemste Veie, der kun følger den nordlige Retning indtil Dzus's forrige Fodleie og derefter gaar mellem store og lille Balkan, hvorpaa den vender sig i Nordøst mod Chiwa. 3, Den tredie Veie, er den lige og korteste; ihj medens der til den første behøves fireogtyve og til den anden tyve Dage, kan denne tilbagelægges i fjorten. Allerede fra Etref tager man Retningen mod Nordøst, drager gennem Gølkernes og Tette-Turkmanernes Vand og har paa hvert Hvilested Brønde med godt og driffeligt Vand. Karavanen maa naturligvis staa paa en god Fod med hine Stammer eller tælle to til tre Tusinde Mand, da Gjennemreisen ellers er umulig. Hvor stor blev derfor ikke min Glæde, da et Bud fra Atabry bragte os den Efterretning, at Kervanbaschien næste Dag vilde bryde op fra sin Leir og den anden Dags Middag træffe sammen med os paa Etrefs anden Bred, hvorfra vi da uden videre Ophold

skulde i Forening tiltræde vor store Reise gennem Ørkenen. Elias gav strax Befaling til, at vi hurtigt skulde gjøre os reiseferdige, hvorfor vi endnu samme Dag bagede Brød og endnu en Gang indsaltede de store Stykker Kamelkjød, som Nomaderne havde givet os for vore Betsignelser, og hvem var glædere end jeg, da jeg næste Morgen steg op i Redsheben med Hadshi Bilal og paa mit knagende Sæde og baaren af Kamelens hølgeagtige Skridt fjernede mig langsomt fra Etref. Kulchan fandt det for større Sikkerheds Skyld nødvendigt at ledsage os denne Dag; thi skjøndt vi havde femten til tyve med Luntebøsser bevæbnede Mænd med os, kunde vi dog blive overfaldne af et overlegent Antal Røvere, i hvilket Tilfælde Kulchans Værbørelse vilde være meget nyttig, da den største Del af de etrefiske Stimmænd stode under hans aandelige Ledelse og adløde ham blindt, idet jeg nemlig har glemt at bemærke, at Kulchan ikke alene var Karaktchiernes Graastjæg, men tillige berømt som Sofi (Aftet) og førte dette Tillægsnavn, hvoraf han ikke var lidet stolt, i sit Segl. Jeg havde det mest himmelfrigende Billede af usorlammet Hylkeri for mine Dine, naar jeg saa Kulchan, denne Ophavsmand til saa mange Rødselsgjerninger, sidde mellem sine Lærlinger og foredrage Forfærdelserne om de hellige Tvæminger eller Reglerne for Overstjæggets Studsning for dem, hvis grusomme Hænder allerede havde tilintetgjort saa megen Familielykke. Lærere og Lærlinger syntes at være lige begejstrede, og hvor mange af disse Røvere drømte ikke i Bevidstheden om deres Fromhed allerede om de herlige Belsønninger i Paradiset!

For at undgaa de ved Etref's Over-
svømmelser dannede Sumpe, gik vor
Bei snart mod Nordvest og snart mod
Nordøst paa en for det meste sandet
Jordbund, hvor der kun saaes faa
Telte. Ved dens Rand stødte vi paa
henved halvandet Hundrede, den
turkmanste Stamme Keim tilhørende
Telte, og man for'alte mig, at denne
Stamme havde fra umindelige Tider
været adskille fra Somut-Turkma-
nerne, til hvilke den egentligt hører,
og boet i Udkanten af Ørkenen. Disse
Turkmaners store Tilbøielighed til
at stjæle er Skyld i, at de hades og
bekruges af Alle, hvorfor deres Antal
heller ikke vozer. Tæt ved deres
Opholdssted traf vi flere Efternølere
fra vor Karavane, som ikke vovede at
drage her forbi uden os, og Remi-
terne havde efter al Sandsynlighed
ogsaa angrebet os, dersom de ikke
havde seet Kulchan, denne mægtige
Busemand, i Spidsen for vort Tog.
En Fjerdingvei Nord for Leiren gik
vi over en liden Arm af Etref, hvori
Bandet allerede havde en meget salt
Smag, et Tegn paa, at det var nær
ved at udtørres. Fra den anden
Bred og indtil nok en liden Arm af-
veglede Saltbunden med en smuk
Eng, der var tæt bevoget med Fen-
nikel og havde næsten en halv Miles
Udstrækninger. Den grøsteagtige
Bæk gjorde formedelst sine lerede
Bredder Oergangen vanskelig, og
flere Kameler styrkede med sine Byr-
der i Bandet, der vel var lavt, men
dog gjennemblødte Pufferne og gjorde
dem tungere, saa at det kostede megen
Møie at naa den paa den anden Side
liggende Høi Delili Burun. I det
Sele taget havde vi fra tidligt om
Morgenen indtil Kl. 2 om Eftermid-
dagen kun tilbagelagt fire Mile; men

ikke desto mindre besluttede vi at
hvile her, da vi først næste Dags
Middag skulde træffe Kervanbaschien
paa den anden Side af Etref.

Era den nævnte Høi, der er en
Slags Udløber fra en liden sig mod
Sydøst strækkende Bjerghjæde, er der
en vid og smuk Udsigt. Mod Vest
sees det kaspiske Hav som en blaa
Skystribe, ligesom ogsaa de pørfiske
Bjerge endnu kunne skjælnes, men
særligt tiltrækkende er Synet af den
mod Syd liggende uoverskuelige
Slette, hvor de hist og her staaende
Teltklynger paa mange Steder tager
sig ud som Muldvarpestud. Etref
og dets Flod kunne næsten fuldstæn-
digt overflues, og de Steder, hvor
den udstrækker sig over begge Bred-
der, forekommer i det Fjerne Diet
som enkeltliggende Søer. Da vi
vare tæt ved Remiternes Leir, anbe-
falede Kulchan, der endnu vilde blive
denne Nat hos os, streng Marvaa-
genhed, hvorefter vi om Aftenen ud-
stillede Bagter paa forskellige Punk-
ter, som skulde afløse hinanden indtil
om Morgenen og iagttage enhver
Bewægelse rundt omkring os.

Da jeg fik at vide, at dette Hvile-
sted dannede den sidste Forpost mod
den store Ørken, anvendte jeg Efter-
middagen, medens mine Staldbrydere
sov, til at skrive nogle Breve for at
lade dem besørge ved de herfra til-
bagevendende Ledfagere. Foruden
de smaa til Optegnelser bestemte
Stykker Papir, som jeg skulde om-
hyggeligt mellem Ulden i min bocha-
riotiske Klædning, havde jeg endvi-
dere i Koranen, som jeg bar i en liden
Pose to Blade rent Papir, hvorpaa
jeg skrev to Breve, et til Haydar
Efendi i Teheran og et andet til
Chandschan med Bøn om at besørge

det første.*) Hvorledes jeg var tilmode, medens jeg tænkte paa Teheran, dette mig nærmeste og dog saa fjerne Punkt af europæisk Liv, vil man let kunne forestille sig, naar hensees til, hvilke Farer der her truede mig blandt Nomaderne, hvis de i mindste Raade havde anødt mit Incognito, og hvilken Forsmag mit fem Ugers Ophold blandt Nomaderne havde givet mig paa det Liv, hvis Hovedsæde jeg nu skulde besøge.

Næste Morgen havde vi kun to Mile at tilbagelægge for at naa den egentlige Etreks Bæk. Der anstillede langvarige Undersøgelser for at finde det grundigste Sted, hvilket iøvrigt ikke var saa let; thi uagtet denne Flod i Almindelighed kun er tolv til femten Skridt bred, var den nu formedelst sine oversvømmede Bredder dobbelt saa bred og dens bløde, lerede Bund en sand Kval for Kamelerne, saa at vore Turkmaners Nølen nok kunde undskyldes. Vel var Strømmen ikke meget strid, men Vandet gik dog op over Bugen paa Kamelerne, og paa Grund af de vadede Dyrs vakkende Gang dyppedes vor Redskæbe snart til Høre og snart til Benstre i Etreks smudsige Bølger, og et ubethdeligt Feiltrin vilde være tilstrækkeligt til, at jeg, badet i Dynd og Snavs, havde med ikke ringe Fare maattet naa den anden Bred ved at svømme. Heldigvis kom Alt over i bedste Orden, og neppe havde vi gjort Holdt, før Kervanbaskiens saa længe og saa længselsfuldt ventede Karavane

*) Ved min Tilbagekomst foresandt jeg dette Brev, der underrette mine Venner om Begyndelsen af Reisen i Ørtenen, saavel som nogle andre, jeg havde afsendt fra Omvandsstepe, ganske rigtig i det tyrkiske Gesandtskabshotel. Den gode Chanbaskhan havde besørgt dem med sand Iver.

viste sig med tre Bøffelkjør i Spidsen, paa hvis sundhedlovende Komme Chivas syge Behersker neppe kunde vente med større Utaalmodighed, end vi havde gjort.

Læseren vil erindre, at jeg i Omvandsstepe havde tilligemed Hadschi Bilal, Hadschi Jusuf og nogle Fodgjængere maatte skille mig fra Derwischaravanens Hovedtrop, da de Øvrige ikke havde kunnet opdrive Leiefameler saa let som vi, og da vi ingen Underretning fik om dem i Etrek, vare vi meget bekymrede for, at disse Stakler af Mangel paa Leilighed ikke vilde kunne følge med os, hvorfor vi bleve meget glade over at se dem Alle ankomme i god Behold med den ventede Karavane. Vi omfavnede og kyskede hinanden med en Hjertelighed, som om vi havde været Brødre, der efter flere Aars Forløb saa hinanden igjen, og mest bevæget blev jeg, da jeg saa Hadschi Sali og Sultan Mahmud, ja alle mine Tiggerfæller forsamlede om mig; thi skjønt jeg betragtede Hadschi Bilal som min nærmeste Ven, maa jeg dog tilstaa, at jeg nærede inderlig Hengivenhed for dem Alle uden Undtagelse. Da Etreks plumpre Bover skulde hde os det sidste ferske Vand, indtil vi efter tyve Dages Reise kunde kvæge os ved Dyrus's Bredder, raadede jeg til ikke at lade Leiligheden ubenyttet og for sidste Gang drille os mætte i The, hvorfor vi opstillede de største Thekar, og jeg tilbød mit friske Brød, og endnu længe efter erindrede vi hinanden om den ved vort Gjenhyn feirede Fests Yppighed.

Smidlertid ankom ogsaa vor Fører og Bestyrter i Ørtenen, Kervanbaskien. Da det var mig meget magtpaaliggende at fremstille mig

for ham i et fordelagtigt Øjs, gif jeg snart hen til ham, ledsaget af Hadschi Salih og Hadschi Messud, der allerede havde omtalt mig undervejs; men man forestille sig min Forundring og tillige min Forfrækkelse, da Amandurdi (saaledes hed han), denne forladne og godmodige Turkman, behandlede mine Benner med stor Udmærkelse, men mig med paafaldende Kulde. Jo mere Hadschi Salih bestræbte sig for at lede Samtalen hen paa mig, desto ligegyldigere blev han, og Alt, hvad han sagde, indskrænkede sig til de Ord: „Jeg kjender denne Hadschi.“ Jeg fattede mig for ikke at røbe min store Forlegenhed og vilde allerede til at gaa, da Elias, der ligeledes var tilstede, kastede et forbitret Blik paa den ved Siden af ham siddende berøgtede Opiumspiser, Emir Mehemmed, og derved anklagede ham som Ophavsmand til denne Tildragelse. Vi gif, og neppe var Hadschi Bilal bleven underrettet om dette Optrin, førend han kom i Harnisk og udbrød: „Sin elendige, fordrufne Afgjaner udlod sig allerede i Etret med, at vor Hadschi Refchid, der kunde være hans Lærer i Koranen og Arabisk, var en forklædt Fremgi“ (hertil svarede han til tre Gange Estagfarulla! d. e. Gud forlade mig min Synd), „og skjönt jeg forsikrede ham, at vi havde modtaget ham af vor store Sultans Gelsands Hænder, og at han havde et Reisebrev (Pas) med Chalifens*) Segl hos sig, vil han dog ikke tro, men fremture i sin Bagvaskelse. Som jeg hører, har han ogsaa gjort Kerwanbaschien forstyrret i Hovedet, men han vil fortryde det, naar vi komme

til Chiwa; thi der, hvor der findes Radier og Ulemaer, skulle vi vise ham, hvad det vil sige at udgive en from Muselman for en Bantroende.“

Nu begyndte jeg at fatte den hele Himmeligbed. Emir Mehemmed, der havde hjemme i Kandahar og efter dettes Indtagelse af Englænderne var paa Grund af en Forbrændelse bleven forvist fra sin Fødeby, havde hyppigt havt Velighed til at se Euro-pæere og af mine Træk gjenkjendte mig som en saadan. Han havde derfor strax fra det første Dieblis anseet mig for en hemmelig Udsending, der reiste i sit Ziggerincognito med hemmelige Skatte, som han efter Godtbefindende vilde kunne føre sig til Nytte, da han kunde betjene sig af den virksomme Trudsel, en Angivelse. Han vilde ofte overtale mig til at forlade Ziggernes Selskab og slaa mig sammen med ham, men jeg svarede stedsse, at Derwisch og Rjebmand vare altfor uensartede til at passe for hinanden, og at der kun kunde blive Tale om virkelig Venstabs, naar han vilde aflægge Opiumspisningens Last og lægge sig efter fromme Tævninger og Bønner. Den haarde Modstand, jeg forpørbigt var nødt til at gjøre, gjorde ham rasende, men da Hadschierne hadede ham paa Grund af hans Ugudelighed, kunde jeg betragte hans aabenbare Fiendskab som en sand Lykke.

Omtrent to Timer efter denne Tildragelse lod Kerwanbaschien, der nu havde overtaget Befalingen over Karavanen, tilkjendegive for os, at Enhver maatte fylde sin Vædersæk med Vand, da vi først om tre Dage atter vilde træffe paa en Kilde, hvorfor jeg tog mit Gedskind og gif med mine Reisesæller ned til Floden, og

*) Mohammebs Efterfølger, Sultanen i Konstantinopel.

da jeg hidtil ikke havde kjendt synderligt til Tørstens Kvaler, fyldte jeg min Sæk temmeligt skjødsløst; men mine Reisesæller gjorde mig opmærksom paa min Forseelse og sagde, at enhver Draabe Vand i Ørkenen var det Samme som Livet, og at Læderflasken, denne „Livets Kilde“, af enhver bevogtedes som hans Diesten. Da alle Forberedelser vare trufne, bleve Kamelerne belæssede, og Kerbanbaschien lod dem derpaa alle tælle, hvorved det viste sig, at vor Karavane bestod af firhundredstyve Kameler og fyrgetyve Reisende, af hvilke sergetyve vare værgeløse Hadschier og de Øvrige temmelig godt bevæbnede. Somt-Turkmaner, samt en Osbeg og en Afghaner, og vi dannede saaledes en af de svage Karavaner, der paa ægte østerlandsk Vis „gibe sig Skjæbnens Luner i Vold“ og tiltræde deres Reise. Da Alle vare stegne op, skulde vi tage Afsked med de turkmaniske Ledfagere, der havde ført os til Ørkenens Rand. Afstedsfatihæen ifstemtes paa den ene Side af Hadschi Bilal og paa den anden af Kulchan, og jeg blev virkelig ilde tilmode ved af dennes Betsignelse at skulle ublide gode Barsler for vort farlige Forehavende. Efter det sidste Amen, der afløstes af den uundgaaelige Strygning om Skjægget, brøde begge Hobe op i modsat Retning, og da vore forrige Ledfagere vare gaaede over Etref og komne os af Synne, sendte de os den sidste Hilsen ved nogle Skud, hvorpaa vi drog lige mod Nord.

VII.

Kerbanbaschien forlanger, at Forfatteren skal lade være at optegne Noget. — Sid Mehemmed og hans Broders ædle Udsærb. — Føreten farer vilb. — Kjørentagi, gamle,

sandsynligvis græste Ruiner. — Store og Lille Balkan. — Orus-Flodens gamle Lede. — Flodhevn. — Livelser af Tørst.

Den 13de Mai 1863. Uden mindste Tegn til en paa Spor af Kameler eller andre Dyr kjendelig Veie, drog vor Karavane mod Nord, om Dagen rettende sig efter Solen, og om Natten efter Nordstjernen, hvilken Turkmanerne paa Grund af dens Ubevægelighed kalder Temir Kafir, Ternaglen. Kamelerne vare bundne til hinanden i en lang Række og førtes af en Fodgjænger, og skjøndt der ikke gaves nogen særegen Væresplads, ansaa man det for et Slags Udmærkelse at befinde sig i Nærheden af Kerbanbaschien. Strækningen hidsedes Etref, der danner Forgrunden til den store Ørken, betegnes med Navnet Bogdayla. Indtil to Timer efter Solnedgang færdedes vi paa et sandet, skjönt ikke synderlig løst Jordsmån med smaa, hølgefornede Ophøininger, men efterhaanden ophørte Sandet, og henimod Midnat havde vi en fast, jevn Verbund under os, mod hvilken de fjerne Kamelers regelmæssige Skridt i den stille Nat gjensløde som Taktslag. Turkmanerne kalde saadanne Steder Takir, og da det, hvor vi befandtes, havde en rødlig Farve, kaldtes det Rødt Takir. Vi bevægede os uafbrudt indtil kort før Daggrøn, men havde i det Hele taget neppe tilbagelagt sex Mile, dels fordi man i Begyndelsen ikke vilde anstrenge Kamelerne, men i Særdeleshed fordi Vøffelkjørene, der vare Hovedpersonerne i vort Reiseselskab, og af hvilke den ene ovenkjøbet gik med Kalv, ikke med deres svære Kroppe kunde holde Skridt med Kamelerne. Der hviledes derfor indtil Kloffen 8 om

Morgen den 14de Mai, og medens Kamelerne mættede sig med Tidsler og andre af Ørkenens Planter, havde vi Tid til at nyde vor Frokost, som endnu idag var yppig, da vore Lædersække endnu varerigeligt forsynede med ferstt Vand, saa at vi kunde faa vort tunge, usyrede Brød ned med mængden en vederføgende Slurk. Da vi vare leirede tæt ved hinanden, kunde jeg se, at Kervanbaschien talte med Elias og Høvdingerne for mine Rejsefæller, idet han stedse saa paa mig; men skjønt jeg let kunde gjette mig til Gjenstanden for deres Samtale, lod jeg dog, som om jeg ikke mærkede Noget, og efterat have bladet ivrigt i Koranen, stod jeg op og sluttede mig til Selskabet. Da jeg havde nærmet mig det paa nogle Skridt, kom den ærlige Elias og Hadjschi Salih mig imøde, kaldte mig tilside og sagde, at Kervanbaschien gjorde Indvendinger imod at tage mig med paa Rejsten til Chiwa, da mit Ydre forekom ham meget mistænkeligt, og i Særdeleshed var han bange for Chanens Forbitrelse, da han for nogle Aar siden havde ført en frengijsk Gesandt til Chiwa, som paa denne ene Rejse havde optaget en usigtig Afbildning af hele Veien og ved Hjælp af sine Djæblekunster ikke udeladt nogen Silbe, ja ikke en eneste Høi paa Papiret, hvorover Chanen var bleven saa opbragt, at han havde ladet den, der havde meddelt ham denne Efterretning, henrette, og at han selv, Kervanbaschien, kun havde frelst sit Liv ved Andres indstændige Forbønner. „Efter mange Forestillinger om, at vi dog ikke kunde lade Dig blive tilbage her i Ørkenen, have vi“, sagde mine Venner, „over-

talt ham paa den Betinjelse, at Du for det Første lader Dig undersøge, for at han kan se, om Du ikke har Tegninger eller Træpenne (Blyanter) hos Dig, saaledes som Frengierne pleie, og dernæst, at Du lover ikke hemmeligt at optegne Noget om Bjergene og Veiene; i modsat Tilfælde maa Du strax blive tilbage midt i Ørkenen.“

Jeg hørte ganske taalmodigt paa alt dette, men da man havde udtalt, lod jeg, som om jeg var i høieste Maade opbragt, vendte mig om mod Hadjschi Salih og sagde saa høit, at Kervanbaschien selv kunde høre det, til ham: „Du har seet mig i Teheran, Hadjschi, og ved hvem jeg er; sig til Amundurdi“ (saaledes hed Førerer for vor Karavane), „at det slet ikke sømmer sig for ham som en retskaffen Mand at agte paa, hvad en fordrucken Binama“ (et Menneske, der ikke forretter sine Bønner) „som Afgghaneren siger. Med Religionen tør man ikke spørge, og han maa ikke angribe mig oftere i denne farlige Hensende; thi i Chiwa vil han faa at vide, hvem jeg er.“ Disse sidste Ord raabte jeg saa høit, at de bleve hørte af hele Karavanen, og mine Rejsefæller, i Særdeleshed de fattige, bleve saa oprørrede, at havde jeg ikke holdt dem tilbage, vilde de Alle have oversjaldet den ondskabsfulde Afgghaner, Emir Mehemmed. Mest forbausset over hele dette Oprin blev Kervanbaschien selv, og jeg hørte, hvorledes han besvarede de Forestillinger, der gjordes ham fra alle Kanter, med et „Chudaim bilte“, d. e. Gud ved det! Han var en særdeles retskaffen og godmodig Mand, men tillige en Østerlænder, der ikke saa meget af Ondskab som af For-

kjærlighed for det Hemmelighedsfulde vilde med Bold og Magt opdage en forklædt Fremmed i mig, ihvorvel han paa den anden Side lod sig underviise af mig i mange Religions-spørgmaal (Messele) og allerede i Gømyschetepe havde hørt, at jeg var belæst i mange Bøger.

Kunstgrebet havde for denne Gang formindstet den Fare, hvori jeg svævede, men jeg saa dog, til min store Beklagelse, at Mistanken vovede for høert Skript, og at det vilde koste mig megen Nøie at optegne endog det Allermindste om vor Rei, og navnlig gjorde det mig meget bekymret, at jeg ikke turde spørge om Navnene paa de enkelte Hvilesteder. Hvor stor Ørkenen end maatte være, havde dog de Nomader, som bebo de enkelte Oaser i denne, givet ethvert Sted, enhver Høi og enhver Dal et særligt Navn, saa at jeg, hvis jeg havde faaet nøiagtige Oplysninger, havde kunnet betegne ethvert Punkt paa Kartet over Mellemasien. Der maatte derfor bruges List imod List, og de sparsomme Efterretninger, jeg paa denne Maade kunde samle, ere det tarvelige Udbytte af et Kunstgreb, med hvis Beskrivelse jeg ikke vil trætte Læseren; men hvor bittert er det ikke for den Rejsende, at han, naar han efter langvarige Kampe og store Farer, har naaet den attraaede Rilde, dog ikke kan lædse sin tørstige Sjæl!

Lidt efter Kloffen 8 begave vi os atter paa Reien, men vor Marsch blev stedse langsommere, efterat vi havde gaaet uafbrudt i to Timer. Nogle Turkmaner stige af Hestene og undersøgte ibrigt og omhyggeligt de mindste Høie baade til Høire og Venstre; thi som jeg erfarede, vilde en af vore Rejsefæller, Eid Mehemmed,

opsøge sin ifjor her ved et Angreb faldne Broders Grav og havde taget en Ligkiste med for at føre Liget til Chiwa i den. Kloffen kunde omtrent være 2 om Eftermiddagen, da vi gjorde Holdt, og man lavede sig til at aabne den heldigt fundne Grav, og da man under Foredrag af de sædvanlige Bønner og Koransteder, hvori ogsaa jeg maatte tage ibrigt Del, havde lagt det halvt forraadnede Lig i Kisten og indpakket det i Filt, fortalte et Dienvidne os Kampens Enkeltheder, hvorved han vilde forherlige den Udsøde, hvilket virkelig ogsaa lykkedes ham, idet den lovpriste Daad fortjente den smukkeste Ros. „I vor Karavane,“ sagde Fortælleren, „var der flere Persere, som reiste fra Chiwa til Astrabad, og deriblandt en meget rig Rjebmand fra sidstnævnte By, ved Navn Mollah Kasim, der i flere Aar havde drevet Handel paa Chiwa og saavel været den Udsødes Gjest der, som staaet under hans Beskyttelse paa Reisen. Skjæbnen søiede det saaledes, at han ifjor begav sig hjem med en større Sum, og skjönt han var klædt som Turkman og var vort Sprog fuldkommen mægtig, opdagedes han dog af Haramsadeherne (Slegfredsønnerne) fra Etref, der strax drog og Karavane imøde og angreb os. Skjönt de vare os langt overlegne i Antal, vedligeholdt vi dog Kampen i otte Timer, og da vi havde sældet to af dem, raabte de, at naar vi vilde udlevere den fede persiske Hund, Mollah Kasim, vilde de afbryde Fegtingen, da de Intet havde med os at staafe. Som begribeligt var kunde ingen af os og allermindst den Hensøvede, samtykke heri, og skjönt Perseren, af Frygt for

Ruglerne, som pebe os om Ørene, bad os at holde op og allerede vilde give sig til Fange, maatte Kampen dog fortsættes. Kort efter blev han — her pegede Fortælleren paa Liget — „gjennemboret af en Kugle og sank ned fra Hesten, og de saa Ord, han kunde sige, gik ud paa, at han overgav sin Gjest, den af Stræk som et Barn grædende Perser, til sin Broder, Eid Mehemmed, under hvis Anførsel vi fortsatte Kampen til næste Morgen, da Røverne trak sig tilbage. Efterat vi havde begravet den Hensjovede her, drog vi videre, og tre Dage derpaa bragtes Perseren uskadt til Astrabad.“

I Anledning af Sørgehitiden lod Eid Mehemmed bage Brød her, som han uddelte iblandt os, hvorefter vi brød op og drog mod Nord gennem en stor, tør Ørken, og for at indhente der spildte Tid, skulde vi, som det hed sig, reise uafbrudt hele Natten. Veiret var overordentligt smukt, og frydende sammen i min Kurv, frydede jeg mig længe over den deilige Stjernehimmel, hvis Glænde er dobbelt ophøiet i Ørkenen. Til sidst overmandedes jeg af Sønnen, men havde maasse neppe slumret en Time, førend jeg vækkes noget ublidt og hørte raabe paa alle Kanter: „Se dog paa Dit Kiblenuma*) (Kompass), Hadschi, det lader til, at vi have forvildet os.“ Jeg vaagnede og saa ved Stinnet af et Stykke brændende Fyrsvamp, at vi bevægede os i østlig, istedetfor i nordlig Retning. Kerwanbaschien blev hange, da han

frygtede for, at vi vare komne i Nærheden af de farlige Sumppe og besluttede at isøve her til Daggry. Til Dykke vare vi først for en halv Time siden, medens Himlen var bleven overtrukket med Skyer, komne af fra Beien, og naaede, trods Forsinkelsen, det bestemte Hvilested, hvor de udmattede Dyr blev slupne løse for at søge deres Torne- og Tidseføder. Paa det Sted, hvor vi leirede os, saa jeg med Forbauselse, at mine Reisesæller samlede en Mængde Gulerødder, der vare en halv Fod lange, saa tykke som en Tommefinger og særdeles velsmagende og søde; kun den indvendige Del var haard som Træ og uspiselig, ligesom ogsaa den vilde Hvidløg, der forekom meget hyppigt. Jeg benyttede Leiligheden til at gjøre mig tilgode ved at koge mig en god Portion Gulerødder til Frokost og gjemte nogle flere i mit Belte.

Den 15de Mai. I Dag gik vor Bei gennem en vild, af lange Fordybninger gennemstaaren Egn, om hvilken jeg hørte, at den bestandig forandrer sig og hver Gang frembyder nye Vanskeligheder paa Grund af de mange steile Steder. De stakkels Kameler, af hvilke mange bare svære Byrder, led meget ondt, da det lette Sand gled bort under Fødderne paa dem, og de kun med Møje kunde faa Fodsæfte, fordi de bestandig maatte stige op og ned. Det er paafaldende, at man her binder disse Dyr sammen med et Reb, der ved dets ene Ende er gjort fast ved det foran gaaendes Hale og med dets anden i det bagefter kommende gjennemborede Næsebruff, og det er et grueligt Syn, naar et Dyr i denne sammenfjedede Række, bliver staaende lidt, og det,

*) Kiblenuma betyder egentlig hvad der angiver Rible, Stebet, hvor Mekka ligger, og bestaar i et jædbanligt Kompass, hvorpaa den sydbestlige Side er betegnet med en særlig Viser.

der gaar foran det, trækker saa længe i det, til Nebet springer under strækkelige Smertes for det. For at skaane disse stakkels Stabninger, stege Alle af, naar Veien blev daarlig, hvilket ogsaa skede idag, og skjønt jeg maatte udstan meget i det dybe Sand, maatte jeg dog gaa uafbrudt, om end langsomt, i fire Timer. Derved stødte jeg flere Gange paa Kervanbaschien, som siden det sidste Optrin overste mig med Hoffligheder, men især syntes jeg at behage hans Brodersøn, en ung, aabenhjertig Turkman fra Chiwa, der ikke havde seet sin unge Ugtehalvdel siden ifjor og i Samtalens Løb stedse kom tilbage til sin Dwa (Telt), som han efter islami-tiske Sømmelighedsbegreber maatte kalde sin Hustru.*) Chali Mollah (saaledes hed han) havde endog fuldkommen Tillid til sin Egenstab som Dermisch, og jeg blev meget overrasket, da han bad mig at slaa et Fal (Prognostikon) for hans Familie op i min Koran. Jeg gjorde de sædvanlige Hokuspotus, lukkede Dinene og aabnede heldigvis Bogen paa et Sted, hvor der er Tale om Kvinder; thi Stederne Mumenin og Mumenat forekomme ofte. Udlæggelsen af den arabiske Text, hvori den egentlige Kunst bestaar, henrykte min unge Turkman, som talte med mig, og jeg var meget glad over at have vundet hans Venstab.

*) Ifølge Islams Forstifter er det hderst upasvende at tale om Gns Kone, og man adtrykker sig i Billeder, i hvilke totum bruges pro parte (d: det Helse for en Del). Saaledes talder Tyrken i Selskab med Andre sin Kone Harem, Familie, eller Tsholut Tshobjut, Berieren Ghane eller Njal y Kalab — hint betyder Hus, dette Pigebarn — Turkmanen Dwa, Mellemastieren Balatschaka, hvilket betyder Dørn.

Hidtil var det endnu slet ikke bekendt, hvilken af de tre Veie vor Karavane egentlig vilde følge, eftersom det her, hvor man intet Dieblif er sikker for et Oversald, er hderst nødvendigt at holde Reiseplanen hemmelig; men skjønt man Intet sagde, var det dog at forudsæ, at den mellemste Wei vilde blive valgt, da det allerede var paa Heldingen med vort Vand, og vi næste Dag nødvendigvis maatte komme til en Vandbeholdning, som kun er tilgængelig, naar fredelige Forhold til Somuthyrderne fra Atabay tillade at trænge frem til den. Denne Gang var vor Aftenvandring heldig; Kameltjeden sprængtes kun nogle Gange, men nogle Minutter senere blev det opdaget, og der maatte da sendes Folk tilbage efter de savnede Dyr. Imidlertid fortsatte Karavanen sin Gang, og for at den, der udsendes i den mørke Nat, ikke skal forvirke sig, maa En i Karavanen vedligeholde en Samtale med ham i det Fjerne. De sørgeligt klingende Ord ere hans Veivisere i den skumle Nat; men ved den Ulykkelige, hvis en Modvind gjør, at de ikke kunne høres!

Næste Morgen, den 16de Mai, opdagedes i Nordost Bjergtjeden Hørentagi. Den drægtige Høffeltonødte os til en langsom Stridgang, og først om Eftermiddagen naede vi saa langt frem, at vi kunde skjelne Omridsene af Bjergets lavere Dele. I Stret havde vi hørt, at vi paa paa Grund af den herskende fredelige Stemning vilde træffe Somuter her, men vi vare dog ikke visse i vor Sag, og Alle vare meget spændte paa, om den glædelige Omstændighed vilde stadfæste sig, eller om Bjergene vare forladte, og vi maatte frygte for at

blive overumplede af en fiendtlig Sværm. En modig Turkman blev sendt ud for at speide, og Alle fulgte ham med forventningsfulde Blikke. Alt som vi efterhaanden nærmede os Bjergene, opdagedes ogsaa enkelte Telte, Frygten forsvandt, og vi vare kun nysgjerrige efter at erfare, til hvilken Stamme de her Leirede hørte. Medens mine Reisesæller frydede sig ved Synet af Rørentagi og bets grønne Dale, bankede mit Hjerie af Glæde, da vi nærmede os de Best for hine Bierge liggende Ruiner, der sandtynligvis ere af græst Udspring, og da Bjerget blev synligt, bemærkede jeg tillige i Sydvest en enkeltstaaende Søile, der i Afstand tog sig ud som en levende tjæmpestor Stikkelse. Da vi vare komne høiere op paa Høisletten, sandt jeg i samme Retning endnu en Søile, der var noget plumpere og ikke saa høi som den første, og tæt ved Bjerget saa de under Benævnelsen Meschedi Misrijan befjendte Ruiner saa nær ved paa min venstre Haand, at jeg tydelig kunde skjelne de enkelte Døle. Da det kun var luttet Jomuter, som her havde leiret sig, blev det besluttet at holde en Raftdag, paa hvilken man vilde tjæbe nogle Rame-ler, hvilket var mig meget tjærføment, eftersom jeg derved fik Leilig- heds til at tage Ruinerne nærmere i Oiesyn.

Om Morgenen den 17de Mai gif jeg derhen med vor Zitas og nogle Hadschifæller, som jeg ved List havde formaæet dervit, da de ikke ansaa det for raabeligt at bestige det af Dschiner (Mander) beboede Sted. Det laa en halv Times Wei fra vor Leir, endstjænt den endnu opretstaaende Firkants høie Mur, saavel som de to endnu ubeftatigede og de to hafvt sam-

menstjyrkede, fuppelbannede Taarne syntes at ligge nærmere ved os. Omkring den høie Mur, der er sej til otte Fod bred og stjyrgetype til halvhundrede Fod lang, gaar der en anden, noget lavere, der mod Syd er stjyrtet helt sammen. Den maa have tjent som Udenværk for den endnu opreiststaaende Borg; thi det Høle, saaledes som det hæver sig op over de øvrige Ruiner, betragter jeg som en forhenværende Fæstning, som hvis Fuldstændiggjørelse jeg endnu maa omtale den florartede Vandledning, der i jydøstlig Retning strækker sig hen til den perstiske Bjergkjæde, hvorfra den har ført Driftvandet i en Afstand af halvbandethundrede engelske Mile. Paa Grund af min meget indstrænkede Jndsigt i Udyndighed og Bygningskunst maa jeg erkjende, at min Dem om selve disse mærkelige Ruiner er upaalidelig; kun er jeg overbevist om, at de ere af græst Udspring, da jeg har overtydet mig om, at de her forefundne firkantede Mursten saavel med Hensyn til Bestaaffenhed som ogsaa i Stærkelse og Farve ere aldeles overensstemmende med dem fra Gømystjæpe og Kijil Man (Alexander's Mur).*) Foruden disse, har jeg ogsaa paa Toppen af Rørentagi seet en Hob Ruiner, hvilke vi kom forbi om Natten, og som, saavidt jeg kunde skjelne det i Mørket, bestode af sej enkeltstaaende Popeller.

*) Om Ruinernes Oprindelse sonalle Turkmanerne mig, at Gud af ser Kjærlighed til sine trostjære Turkmaner først havde flyttet Raabaen hertil, istedetfor til Arabien, men at en grøn og tillige halt Djævel ved Navn Kålleng (den grønne Hallende), fra hvem Gøllerne nedstamme, havde ødelagt den. „Denne Stammeaderens frække Gjerning“, mente den vilde Etymolog, „er Grunden til, at vi leve i bestandigt Fjendskab med denne Stamme.“

Ildag besøgte vor Karavane af flere Hobe af de her boende Romaeder, og flere af vore Kjøbmænd og Veiere sluttede Handel, og det paa Kredit, i hvilken Anledning jeg anmodedes om at skrive et Gjeldsbrev og blev høist forbausset over at se, at Skyldneren, istedetfor at give Kreditor sin Forskrivning, selv tog den i Forvaring, og at Sagen dermed var afgjort efter turkmanst Skik og Brug. Da jeg spurgte Kreditor om Grunden til denne besynderlige Fremgangsmaade, svarede han: „Hvad kommer Gjeldsbrevet mig ved? Det maa Skyldneren beholde for at huske paa sin Gjeld.“ Om Aftenen, da vi vare færdige til at bryde op, bragte Bøffelkoen os en sund Kalv, hvorover Kervanbaskhien blev meget glad, men først undervejs faldt det ham ind, at den spæde Kalv ikke vilde kunne gjøre Marschen med tilfods, og at han maatte sørge for en bekvem Blads til den paa en Kamel, og da nu jeg og Hadschi Bifal haode en Rødscheve, vendte Alles Dine sig mod os, og man bad os om at afstaa en af vore Bladsfer til den nyfødte Kalv. Min Ven var klog nok til at vise sig tjenstvillig med den Bemærkning, at da jeg med min halte Fod ikke kunde sidde overalt, vilde han af Venstrib for mig gjerne bytte Rødscheven bort for enhverformodt anden Blads; men neppe havde den unge Kalv faaet hans Blads, førend den nye Gjenboes høist ubehagelige Bugt overtlydede mig om min Vens sande Besøgggrund. Om Natten gik det ret taaleligt, eftersom kun min Søvn forstyrredes af Kalvens hyppige Mauten, men om Dagen, og i Særdeleshed naar det blev varmt, var det næsten ikke til at udholde. Byffelignis hørte min

Kalv snart op, da Kalven allerede døde den anden Dag af Rejsen i Ørkenen.

Fra idag, den 18de Mai, regnede vi to Dage til det store Balkan, og derfra endnu tolv Dage til Chiwa, i Alt altsaa fjorten Dage, i hvilken Tid vi kun vilde forefinde fire Kilder med bittert Saltvand og ikke møde en eneste Sjæl, men da vi vare midt i Mai, haabede vore Førere, at vi vilde finde noget Regnvand (saakaldet Raf) i de bekjendte Levninger. Læderflaskerne havde vi fyldt med det flette Forraad fra de to daarlige Vandbeholdere i Rören-tagi, men ved Rystelsen paa Kamelryggen var det blevet forvandlet til formeligt Dynd og havde faaet en høist ubehagelig Smag, og endda maatte vi omgaaes sparsomt med det, da man ikke troede at finde det første Raf førend en Station fra store Balkan. Da Alle nu vare blevne indøvede, begyndte vor Marsch at blive ret regelmæssig. Hver Dag gjorde vi i Almindelighed tre Gange Holdt, og hver Gang i halvanden eller to Timer før Solens Opgang, idet vi da pleiede at bage vort Brød; om Middagen for at unde Mennesker og Dyr en Smule Hvile i den brændende Hede, og før Solens Nedgang for at nyde vort tarvelige Aftensmaaltid, der bestod af det ofte omtalte Brød og nogle aaltalte Draader Vand. Vaade mine Benner og Turkmanerne havde Alle noget Gaarefædt med, som de spiste til Brødet, og hvoraf de ogsaa bøde mig; men jeg afslod det, da jeg var overbevist om, at kun streng Maadeholbenhed kunde formindste Tøstens Raaler og hårde Legemet mod alle Møjsommeligheder. Og hvor trættende virker ikke denne sørgelige Slette, hvorfra

ethvert Spor af Liv er banlyst, paa den Rejsende, og hvor godt gjør det ham ikke, naar han kommer til Hvilestedet og kan hvile sig nogle Minuter ovenpaa Kamelens bølgende Bevægelse.

Næste Dags Middag, den 19de Mai, opdagede vi mod Nord en mørkeblaa Sky. Det var lille Balkan, som vi alt skulde naa tidligt næste Morgen, og om hvis Størrelse, Skjønhed og Rigdom paa Mineralier Turkmanerne havde fortalt mig saa Meget. Uheldigvis overvældedes vor ellers saa aarvaagne Kervanbaski denne Aften af Sønnen, og den i Spidsen for Toget gaaende Kameldriver bragte os i en Fare, som kunde have kostet os Alle Livet. Ved Foden af lille Balkan findes der nemlig mange af de farlige Sumpe, der ere overtrukne med en fast, hvid Skorpe og derfor ikke kunne skjælnes fra det faste Jordsmon, da Alt er bedækket med et ofte fingertykt Saltlag. Vi vare allerede komne saa langt ud paa nogle saadanne Steder, at Dyrene paa Grund af Jordsmonnets Ghngen under dem, blev staaende, hvor meget vi end dreve paa dem, hvorfor vi sprang af, og man tænke sig min Forstrækkelse, da jeg fik den samme Fornemmelse, som om jeg havde befundet mig i en ghngende Baad. Forførelsen var almindelig. Og Kervanbaskien raabte, at vi Alle maatte blive, hvor vi vare, da der først ved Daggry kunde tænkes paa en Udvei. Den stærke Lugt af Soda var næsten utaalelig, og vi maatte vente tre Timer, førend den befriende Morgenrødes første Straaler viste sig. Tilbageveien var meget besværlig, men vi vare Alle glade, da Himlen havde vist sig os raadig; thi vare vi komne

lidt længere frem, kunde den løse Bund let have aabnet sig og enten tildels eller ganske have opslugt Karavanen med Mand og Mus. Det sagde i det mindste Turkmanerne.

Klokken Ti om Morgenen den 20de Mai naaede vi det fra Sydbest til Nordost gaaende lille Balkan, og jevnfides med dets nordlige Side opdagede vi en Udløber fra store Balkan, men kun i svage Omrids. Lille Balkan, ved hvis Fod vi nu leirede os, danner en temmelig uafbrudt Rjede af ens Hvide og omtrent tolv Miles Længde, der ikke er saa tør og nøgen som Bjergene i Persien og paa nogle Steder er bevoget med Græs, men iøvrigt for største Delen har en blaa-graa Farve. Bjergkjedens Hvide kan efter Niemaal angives til to til tre tusinde Fod. Denne og næste Dag, den 24de Mai, gik vor Rejsedigt langs med den, indtil vi henimod Aften naaede Foden af Udløberen fra store Balkan, som jeg, skjønt jeg kun kunde se en Del af dette Fjeld i Nærheden, fandt at kunne med Føie kaldes det store, da det i det Hele taget, forsaavidt som det kan naaes med Diet, udmærker sig ved større Omfang og Hvide. Vi befandt os ved den østlige Del; store Balkans egentlige Rjede, der løber ud ved Kysten af det kaspiske Hav, strækker sig mere fra Syd til Nord og skal, efter hvad jeg hørte i Chiwa og af Turkmanerne, være rig paa ædle Mineralier, hvilket imidlertid kun vilde være troligt, hvis Dommen hidrørte fra sagkundige Dommere.

I det Hele taget var vor Veir denne Aften ikke uden Tilskuffelse; thi da den nedgaaende Sol kastede sine sidste Straaler paa lille Balkans yndige Toppe, var jeg nær ved at bilde

mig ind, at jeg befandt mig i en Bjergeegn, og Landstabet vilde virkelig ogsaa kunne kaldes skjønt, der som dets skræffelige Tomhed ikke indhyllede det i et Sørgeflor. Diet ser sig stedse om med den største Frygt for at opdage et fremmedt Menneske, da ethvert mernesseligt Bøsen, som man møder i Ørkenen, maa modtages med Raaben i Gaand.

En Time efter Solens Nedgang skulde der brydes op, og Kerbanbaschien underrettede os om, at vi egentlig først herfra vilde komme ud i den sande Ørken, og skjøndt vi efter det Ødre at dømmes var prøvede Vandbringsmænd, fandt han det dog uundgaaelig nødvendigt at gjøre os opmærksomme paa, at vi saa meget som muligt baade om Dagen og om Natten maatte undgaa al høi Tøsen og Raaben og fra nu af bage vort Brød før Solens Nedgang, da vi ikke turde tænke Jld om Natten for ikke at forraade vor Stilling for Fienden, ligesom vi i vore Bønner stedse skulde bede om Amandschilik, d. e. Sikkerhed, men i Farens Dieblit heller ikke skjælve som Kvinder. Nogle Sværd, en Landse og to, naturligvis med Gunter forsynede Bøsser uddeltes iblandt os, og da man ansaa mig for en af de Modigste, fik jeg en Bøsse med temmelig meget Krudt og Bly, men maa oprigtigt tilstaa, at disse Forberedelser ikke vatte de mest rosenfarvede Forhaabninger hos mig.

Da vi havde forladt Balkanbjergene viste Kompasset mig, trods al Hemmeligholdelse, at vi havde valgt den mellemste Wei; men skjønt vi i Røren-tagi havde faaet Underretning om, at et halvt hundrede Karaktischier af Tette-Stammen særbedes i Nærheden af Bjergene, tog Kerbanbaschien

dog kun forsaabidt Hensyn hertil, at han omgik Kilden og Hvilestedet Dschenak Kuzusju, hvis Vand desuden er meget saltholdigt og kun kunde forfriske Kamelerne, der endnu kun havde tørstet i tre Dage. Ved Midnatts Tid, og da vi havde tilbagelagt to Mile, kom vi til en brat Ekraaning, hvor vi Alle maatte stige af, og det hed sig, at vi Alle vare ved Døden, som Nomaderne her i Eggen kalde Dros-Flodens gamle Leie, og at den foregaaende Vinters Storme og Regnskyl atter havde udpletet de temmelig tydelige Veispor fra issor. Det gamle Flodleie gjennemstares i en lang, krum Linie, for at vi kunde finde en Opgang paa den anden, endnu steilere Bred, og kun med stor Møie naaede vi kort før Daggen den høie Høislette. Nomaderne satte i sine Fabler Dros-Flodens gamle Leie i Forbindelse med Ruinerne Meschedi Mirsijan og paastaa, at Dros i sin Tid er flydt forbi den til Raaba bestemte Bygning og først senere af Forbitrelse over Røflengs Synder har vendt sig mod Nord.

Jo mere Balkan forsvandt bagved os i de blaa Skyer, desto større og skræffeligere blev den uoverstuelige Ørkens Majestæt. Jeg havde tidligere staaet i den Formening, at det Ophøiede ved Ørkenen kun kunde gjøre Indtryk paa Sjælen, naar Indbildningskraften giver Billederne Farve og Bestemthed; men heri havde jeg taget feil. Et Billede i det Smaa af Ørkenen havde jeg seet i mit dyrebare Fædrelands lavt liggende Egne og senere en større Skitse af den, da jeg i Persien drog gjennem en Del af Saltørkenen (Deschti Kurwir), men hvor forskjellige vare mine Følelser ikke her! Det er ikke

Indbildningskraften, som man faa-
 kkeligen paastaar, men Naturen selv,
 der tænder Begeistringens Fakkell, og
 jeg forsøgte mange Gange, men for-
 gjæves at forklare mig Orkenens
 mørke Farver ved at tænke mig Byer
 og Liv og Rørelse tæt i Nærheden;
 de uoverskuelige Sandbakter, den
 skrækkelige Dødsstilhed, Solens rød-
 gule Farver ved dens Op- og Ned-
 gang, Alt vidnede om, at vi befandt
 os i en stor Orken, maaske den største
 paa Jorden.

Sammod Middag den 22de Mai
 leirede vi os ved Jettisiri, der kaldes
 saaledes efter de syv Kilder, som
 tidligere fandtes her, men af hvilke
 kun tre indeholdt noget salt, meget
 ildelugtende Vand, hvorimod de an-
 dre fire vare aldeles udtørrede. Da
 Kervanbaschien ytrede Haab om, at
 vi ved Ustenstid vilde støde paa en
 liden Beholder af Regnvand, vilde
 jeg ikke bytte de faa Levninger i min
 Læderslætte, skjønt de snarere vare
 Ler, end Vand, med den bitter-salte
 Vædske i Kilderne. Kamelerne van-
 dedes i dem, og nogle af mine Reise-
 fæller benyttede dem ligeledes, og jeg
 forbausedes over, hvorledes de kap-
 pedes med de Firbenede om at drikke;
 de lo kun ad mine Formaninger til
 Maadehold, men maatte senere bit-
 tert angre, at de ikke havde agtet paa
 dem. Efter et kort Hvile brød vi at-
 ter op og kom forbi en mellem de an-
 dre Sandbakter fremragende Ophøi-
 ning, hvorpaa der stod to tomme
 Redskaber, og man fortalte mig, at
 de Rejsende, som havde siddet i dem,
 vare omkomne her i Orkenen, og at
 ethvert Sted, som har tjent Menne-
 sker til Ophold, aeres af Turkma-
 nerne, som anse det for en Synd at
 ødelægge det. Forunderlige Dvertro!

At sælge Mennesker og hærge Vand-
 strækninger ansees for en Dyd, hvor-
 imod en Træturv holdes i Ære,
 fordi der har siddet Mennesker i den!

Orkenen og dens Beboere ere i
 Sandhed besynderlige og paafaldende,
 og Læseren vil forundre sig endnu
 mere, naar jeg fortæller ham, hvad
 der hændtes os samme Aften. Da
 det var blevet kjelligere, steg jeg af
 for i Selskab med Kervanbaschien og
 nogle flere Turkmaner at oplysge det
 Regnvand, hvorom vi havde gjort os
 Haab. Vi vare Alle bevæbnede og
 gif hver i sin Retning, og da vi havde
 gaaet en fyrgetybe Skridt, blev Ker-
 vanbaschien, med hvem jeg fulgtes,
 opmærksom paa nogle Spor i Sandet
 og udbrød ganske overrasket: „Her
 maa der være Mennesker!“ Vi tændte
 vore Lunter og kom, ledede af Spo-
 rene, der stedse blev tydeligere, til
 Indgangen til en Hule, men da Ind-
 trykkene i Sandet lode formode, at
 vi kun vilde faa med et Menneske at
 gjøre, trængte vi snart ind i Hulen,
 og med ubeskrivelig Rædsel saa jeg
 en halvt forvildet Mand med langt
 Haar og Skjæg og klædt i nogle Ga-
 zellekind springe ikke mindre over-
 rasket op og styrte os imøde med sæl-
 det Waaben. Medens jeg med største
 Utaalmodighed iagttog det hele Op-
 trin, vidnede min Ledjagers Træk
 om den fuldkomneste Rolighed, og da
 han fik Die paa den Halsvilde, læn-
 tede han sin Bøsse og forlod, mum-
 lende et jagte Amanbol, d. e. Fred
 være med Dig, det græsfulde Sted.
 „Kanli dir“ (han er betyngnet med
 Blodsyld), sagde Kervanbaschien,
 uden at jeg bovede at spørge ham,
 og først senere erfarede jeg, at denne
 Ulykkelige, af Frygt for en retfærdig
 Blodhevn*) alt i flere Aar havde van-

*) Blodhevnens taales her af Religionen
 selv, og i Etæk var jeg Vidne til, at en Søn

ket Sommer og Vinter om i Ørkenen. Menneſker kunde og turde han ikke ſe.

I min Bedrøvelſe over Synet af hin Ulykkelige glemte jeg, at vi kun havde fundet Blod, iſtedetfor Vand, paa vor Udflugt; ogſaa vore Staldbrødre vendte tomhændede tilbage, og Tanken om, at jeg i Aften ſkulde drikke de ſidſte Draaber af det ferſke Muddet, bragte mig til at ſkjælve. O Vand, du dyrebareſte af alle Elementer, tænkte jeg, hvorfor har jeg ikke tidligere paaffjønnet Dit Værd? Ødſel benytter man Din Veſfigneſe, ja, i mit Fædreland frygter man endog for den, og hvad vilde jeg ikke nu give for at kunne ſaa blot tyve Draaber af den guddommelige Vædſke!

Jeg ſpifte kun nogle Mundfulde Brød, ſom jeg dhyppede i varmt Vand, da jeg havde hørt, at Vandet tabte ſin bitre Smag ved at koges, og var forberedt paa at taale Alt, indtil vi fandt noget Regnvand, ſaa forfærdet var jeg over mine Reifeſællers Tilſtand, idet de Alle led af en heftig Diarrhoe. Nogle Turkmaner, og i Særdeleſhed Kervanbaſchien, vare stærkt miſtænkte for at have gjemt noget godt Vand; men i Ørkenen be- tragtes ethvert Anſlag mod Væder- ſlaſken ſom et Anſlag mod Livet, og man vilde blive erklæret for vanvit- tig, hvis man anmodede Nogen om at laane eller forære En Vand. Den Aften fornåm jeg ikke den ringeſte Lyſt til at nyde den mindſte Mund- fuld Brød og ſøgte mig meget mat,

Kjøb ſin Stedfader i Moberens og Huſtruens Paafyn, fordi det viſte ſig, at hin havde været medſkyldig i hans for otte Aar ſiden afdøde Faders Død. Meget betegnende er det, at de Folk, der indſandt ſig til Begravelſen, træ- ſtede Moberen, men ønskede Sønnen til Lykke med den fromme Handling, han havde fuld- bragt.

da Dagens Hede havde været ubefri- velig; men netop ſom jeg laa hen- ſtrakt ganſke krafteløs, ſaa jeg, at Alle ſtimlede ſammen om Kervan- baſchien, og man bethdede mig, at ogſaa jeg ſkulde komme med mit Drikkekar. Ordene Vand! Vand! gave mig Kræfter, og jeg ſprang op og blev glædelig overraſket ved at ſe, at Kervanbaſchien gav Enhver i Ka- ravanen omtrent to Glas rent, ferſt Vand. Den reſtkafne Turkman for- talte os, at han alt i flere Aar havde havt for Skik i Ørkenen at gjemme en god Slump Vand for at kunne uddele det paa en Tid, da han vidſte, at det vilde være Enhver velkomment, hvilket var en ſtor Sebab (from Gjerning), da et turkmanſt Ordſprog figer: „En Draabe Vand, der ydes den Tørſtige i Ørkenen, aſtvætter hundrede Aars Synder.“

Det er ligesaa umuligt at bedøm- me denne Velgjernings Omfang, ſom at beſkrive den Nydelse, denne Drif ferſt Vand beredte; jeg ſøgte mig fuldkommen vederkvæget og troede nu igjen at kunne holde ud i tre Dage. Med min Drif havde jeg været heldig, men med mit Brød gif det mig ikke ſaa godt. Træthed og Mangel paa Madlyſt havde gjort mig noget lad, og iſtedetfor Brænde, hvortil vi havde noget langt, troede jeg at kunne bruge bort ſædvanlige Brændſel, Kamelſtarnet. Men og- ſaa af dette havde jeg ſamlet for lidet; thi da jeg havde lagt Deigen i den varme Aſte, mærkede jeg efter en halv Times Forløb, at Heden ikke var tilſtrækkelig, hvorfor jeg ſkyndte mig bort efter Brænde; men medens jeg ſtaf det i Brand, blev det mørkt, og Kervanbaſchien raabte til mig, om jeg vilde forraade Karavanen for

Røverne, saa at jeg maatte slukke min Fuld og medtage mit uslyrede Brød i halvt raa Tilstand. Næste Morgen var vort Bedested Kohnat Alta, hvor der før havde været en Kilde, som nu var udtørret, hvilket forøvrigt ikke var til synderlig Skade, da dens Vand, ligesom alle de andre Kilders i denne Egn, er udriffeligt. Til vort Ulykke blev Heden, især i Formiddagstiden, virkelig utaalelig. Solstraaerne trængte ofte en Fod ned i det mørke Sand, og Jordsmonnet bliver saa hedt, at endog den vildeste Mellemasiater, der ellers stedse forsmaar enhver Fodbedækning, her maa binde sig et Stykke Læder i Skikkelse af en Sandal under Fodsaalen. Om Middagen tilkjendegav Kervanbaschien os, at vi vare tæt ved det berømte Balsarts- og Bedested Kahriman Alta og til Opfyldelse af den fromme Pligt maatte stige af og gaa en god Fjerdingvei tilføds til Helgenernes Grav. Man forestille sig min Rvide, da jeg, udmattet og krafteløs af Hede og Tørst, maatte forlade mit Sæde og slutte mig til Pilegrimsstøtten for at gaa en god Fjerdingvei til det ovenkjøbet paa en Hvi liggende Gravsted og brøle Telfiner og Korancitater med som en Besat. O Du grusomme Helgen, tænkte jeg, kunde Du ikke have ladet Dig begrave paa et andet Sted og forstaaet mig for denne Kval ved at søge Dig? Ganske aandeløs styrte jeg om ved Graven, der var tredive Fod lang og

bedækket med Bæderhorn, som i Mellemasiaten ere et Sindbillede paa Herredømme. Kervanbaschien fortalte os, at den, som hvilede her, havde været en Kjempe*), der har været ligesaa lang som hans Grav og for utallige Aar siden havde forsvaret de herværende Kilder mod Angreb af de onde Mander, der havde villet stoppe dem til med Stene. Rundt omkring saaes flere smaa Grave, Hvilesteder for uhykkelige Rejsende, der paa forskjellige Steder i Ørkenen vare faldne som Ofre for Røverne eller Elementerne. Efterretningen om de under Helgenens Varetægt staaende Kilder glædede mig, idet jeg haabede at finde driffeligt Vand, og jeg skyndte mig saa stærkt, at jeg var den Første, som kom til Stedet. Snart fik jeg ogsaa Die paa den en brun Byt lignende Kilde og fyldte mine Hænder; det var, som om jeg havde taget paa Jesu men hvilken Marter, da jeg førte Vædsken til mine Læber! Ikke en Draabe kunde jeg saa ned, saa sakt, saa ildelugtende var det iskolde Vand. Mit Kaseri og min Forstemthed kjendte ingen Grændser, og det var første Gang, at jeg blev alvorlig bekymret for min Skjæbne. (Fortsf.)

*) Østerlænderne holde meget af at forherlige sine Helgener ogsaa ved legemlig Størrelse. I Persien havde jeg set flere Kjempegrave, ja endog i Nærheden af Konstantinopel, paa den asiatiske Side af Bosporus ved det saakaldte Jofuabjerg, findes der en lang Grav, hvilken Tyrkerne ere som Bibelens Jofuas og Grækerne som Herkules's.

Under Havets Bund.

(Oversat for „For Hjemmet“ fra Svenskt.)

Den 1ste Juli sidstleden foretog nogle Medlemmer af Bestyrelsen i Forbindelse med Ingeniører ved den engelske Sydhøstbane en Besigtigelsesreise gennem den Tunnel, som man forsøgsvis holder paa med at grave paa den engelske Side af Kanalen i den samme Retning, hvori siden en vordende Jernbanetunnel tænkes anlagt mellem England og Frankrig. En Korrespondent for et tysk Blad, som fulgte med Selskabet, beskriver den underjordske Færd som særdeles interessant, og han siger, den giver gode Forhaabninger for det store Foretagende.

Vi kom, siger han, med et Extradog nær hen til det Sted, hvor man stiger ned i Dybet. Nedgangen er dannet lige ved Foden af den stjrtende bratte Kridtklippe Shakespeares Cliff, omtrent en halv Kilometer (ca. $\frac{1}{2}$ eng. Mil) vestenfor Dover. Toget standser nær Stranden. Nogle Skridt derfra ser man et høit Stillads med en tyk Vind, hvortil er fæstet en Kurv, der hænger lige over Abningen til den lodrette, omkring 200 Fod dybe Skakt.

Paa et givet Signal begynder Nedfarten. I Afdelinger paa sex Personer om Gangen gaar vi ind i Kurven. En Dampmaskine afvikler den stærke Vind, og i rask Fart bærer det ned i det mørke Dyb. Nedgangens Vægge er beklædt med Bord. Knap er et Minut forløbet, førend vi befinder os lige ved Indgangen til Tunnelen.

Benævnelsen Tunnel kunde maaske give Anledning til den Misforstaaelse, at her skulde være Tale om en allerede paabegyndt eller færdig

Jernbanetunnel. Dette er slet ikke Tilfældet. Bolaget har indtil videre til Hensigt med sine Boringer blot at vise, at det er muligt at faa en Tunnel. Derfor borer de bare en hvælvet Gang stor nok til hurtigt og bekvemt at faa skaffet bort det udgravede Grus. Denne Forsøgs-Tunnel har som Følge deraf et Dvermaal af blot 7 Fod i Høiden og 7 Fod i Bredden. Nedgangen til denne Tunnel har naturligvis ingen Ting at gjøre med den Nedgang, som Tunnelen vil faa, naar den blir færdig. Denne maatte begynde mindst 5 Kilometer (ca. 3 eng. Mil) fra den horisontale Tunnel for at kunne med passende Sænkning støde sammen med denne, der ligger 200 Fod dybt.

Vi traadte ned i Tunnelen med den, som man kan tænke sig, eiendommelige Følelse, hvoraf ethvert Menneske griebes, naar det staar foran et Foretagende, som det er vant til at betragte som noget vidunderligt eller umuligt. Saadan følte man sig tilmode, naar man for 50 Aar siden steg ind i en Jernbanevogn og neppe kunde ane, at denne Opfindelse skulde faa hastigt beseire Betænkeligheder og Fordomme. Saasnart Underhavs-Tunnelen en Gang er bleven virkeliggjort og har været i Virksomhed en Tid, vil hele Verden gjøre sig fortrolig med Tanken om at bruge den, og Millioner Mennesker ville prise dette Foretagende om ikke for Andet, saa i det Mindste af den Grund, at det ganske sikkert gjør Ende paa al Søsyge under Rejsen ad denne Vej fra eller til England.

Strax vi kom ned i Tunnelen, fandt vi et eiendommeligt Transportmiddel i Beredskab for videre Befordring. Der stod to eller tre Bænke, som hvilte paa Stimmer, og som havde et hvælvet Tag over sig. Bænkene stod naturligvis langs efter Tunnelen, saa at vi kom til at sidde med Ansigtet vendt mod Bæggen. En ser til otte Arbejdere var spændte for hver Bænk, og det hele gik efter et givet Signal saa paafligt, som om det havde været et Hurtigtog paa Sydsøstbanen.

Det lille Tag tjente til Beskyttelse mod det her og der neddryppende Vand, en Forsigtighed, som næsten kunde synes at være overflødig, da Bægge og Hvælving paa de fleste Steder er fuldstændig tørre. Tunnelen ligger nemlig i et ganske uigjennemtrængeligt Kridtlag, hvilket efter Geologernes Mening strækker sig uafbrudt under Kanalen helt over til den franske Kyst.

Før vi gik ned i Tunnelen, havde vi isørt os en Arbejdsdragt. Selv denne Forsigtighed syntes at være helt overflødig. Det bedste Bevis gaves af nogle Damer, som ogsaa havde indfundet sig paa Besøg i Tunnelen; de vilde slet ikke isøre sig Arbejdsdragt, men besluttede at gaa ned i Dybet i sine smagfulde Dragter.

Under Farten udviklede der sig strax en stor Fortrolighed mellem Passagererne. Alle var enige om, at Tunnelen's Indre i enhver Henseende var stikket til at vække den stærkeste Følelse af Tryghed. De jevne Kridthvælvinger er sikret ved talrige Jernbuer, og med 500 Meters Mellemrum er der kraftige Støtter forenede med Tværbjelker. Hele Tunnelen er oplyst med elektrisk Lys, og hvad Luftverklingen angaar er der taget udmær-

kede Forholdsregler. For hvert 150 Skridt findes en Swans Glødningslampe. Langs den nedre Kant af den ene Bæg gaar et Rør, som fra en Blæsemaskine nær Indgangen til Skakten tilføjer Boremaskiner sammenpresset Luft.

Da Tunnelen's Sænkning er 1 paa 60, saa kom vi let og fort fremad paa vore Bænbogne. Med Et mødtes vi af den yndigste Blomsterduft. Det blev bestandig lysere omkring os. Snart for vi under en med Slyngefrandsø rigt prydet Uresport og standjede foran et behageligt indbydende og prægtigt udstyret Bord med Champagne-, Bordeaux- og Rhinsvin, Smørrebrød og Kager i rigeste Maal. Vi befandt os nu i 3,500 Fods Afstand fra Kysten, omtrent 200 Fod under Havfladen og 150 Fod under Havets Bund. Temperaturen var temmelig varm; efter Ingeniørens Dplysning veksler Barmegraden kun ganske lidet.

Vi havde dog ikke tilbagelagt mere end den halve Lei. Endnu en Gang løftedes Glasjene, endnu et Leve! — og saa gik Farten længere frem og dybere ned under den umaadelige Vandmasse over vore Hoveder. Tunnelen er nu boret næsten 700 Fod langt under Havet. Vi kom frem til Bendepunktet efter omtrent 25 Minutters Fart; der er Boremaskinen opstillet. Vi kunde komme tilstræffeligt langt frem til paa nært Hold at se, hvorledes den arbejdede.

Da Boringen for nærværende foregaar i et Kridtlag, behøver man ikke at foretage nogen Sprængninger. Boremaskinen er et Verk af Oberst Beaumont; i denne geologiske Formation kan den arbejde med overordentlig Lethed og Hurtighed. Herpaa be-

ror hovedsagelig hele Foretagendets Fremgang; thi den geologiske Bestæf-
fenhed er en nødvendig Forudsætning
for, at det foreløbige Overslag paa
5,000,000 Pund (25 Mill. Dollars)
i Løbet af 5 Aar skal strække til for at
fuldende Forsøgstunnelen. Nu bores
paa en Gang hele Nabningen paa
7 Fods Gjennemsnit med et eneste
Borehul. Femten Knive i cirkulerende
Bevægelse borer sig ind i Kridtmas-

sen 30 til 40 Meter (1 Meter er omtr.
39 Tommer) om Ugen, men man tror
let at kunne drive det til 100. Ma-
skinen kaster selv det udborede Kridt-
grus i en stor Beholder, hvorfra det
bortføres af dertil indrettede Vogne.
Den største Dybde i Kanalen er 200
Fod. Tunnelen kommer her til at
gaa 334 Fod under Havsladen, og
den faar saaledes et Tag over sig,
som i Gjennemsnit maaler 140 Fod.

En ny og billig Udgave af det nye Testamente.

Ved Aarsmødet paa Koffkonong i
1878 udtalte vor Synode sig for Nød-
vendigheden af, at der inden Syno-
den blev gjort mere for at befordre
Bibelen's Udbredelse og Læsning;
den anfaa det derfor for ønskeligt, at
der kunde foranstaltes en prisbillig
Udgave af Bibelen, og den udnævnte en
Bibelfommitee, som derefter udstædte
en offentlig Opfordring til ved fri-
villige Pengebidrag at fremme det
nævnte Formaal. Af de til Dato
offentliggjorte Regnskaber sees, at
der indtil 1ste Mai 1881 til Hjælp
til en billig Udgave af det nye Te-
stamente var indkommet \$519.98.
Man besluttede da strax at begynde
med Udgivelsen af det nye Testamente,
og dette Arbejde har havt saa god
Fremgang, at Testamentet nu alle-
rede er færdigt fra Pressen og er til-
gjængeligt i Boghandelen.

Denne nye Udgave udgjør 524
Sider i stort Lommeformat, er trykt
med nye Typer paa godt Papir og
kan leveres i Belfbind fra Udsalget
i Decorah for den overordentlig bil-

lige Pris af 25 Cents pr. Exemplar;
(i Shirting og Guld 50 Cts., i
Chagrin og Guld 75 Cts.; paa
mindst 20 Exemplarer gives 10 Pro-
cent Rabat, Porto for Udenbyes 6
Cents. Ordres indsendes til Agen-
ten, Hr. J. E. Lee, Decorah,
Iowa.)

Til nærværende Udgave af Testa-
mentet har man benyttet det norske
Bibelselskabs Text, saaledes som den
foreligger i Selskabets Udgave af
1879, Korrekturen tør vi sige er be-
sørget med Omhu, Parallelsteder og
Søndagstexter er anmærkede, og
Texten er klar og let at læse.

Vi tror, at denne første Frugt af
Bibelfommiteens Arbejde fortjener
den største Opmærksomhed, og at den
vil blive hilset med Glæde af vort
Kristensfolk rundt i Landet. Men
dette er dog kun en Begyndelse.
Maalet er at faa istand en storstilet
Udgave af hele Bibelen til en Pris
af omtrent \$1.25; men dertil har
man endnu ingen Penge. Dog, Folk,
hvem den hellige Skrifts Udbredelse

ligger paa Hjertet, ville vist af denne smukke Begyndelse føle sig opfordrede til ret snart at ofre Roget til et saa nyttigt og nødvendigt Niemed, for at ikke dets Udførelse skal sthydes altfor langt hen i Fremtiden. Vi vil derfor her ogsaa nævne, at Bibelkommitteens Kassierer er Pastor C. Wulfsberg, Albert Lee B. D., Free-

born Co., Minnesota; til ham kunne Gaverne indsendes.

Ogsaa af Saadant som ovenfor er omtalt, bør man vel kunne se, at det er en Oplysnings Tid vi leve i. Kristus siger (Joh. 8, 12): „Jeg er Verdens Lys; hvo, som følger mig, skal ikke vandre i Mørket, men have Livens Lys.“

Vor Tids Ungdom.

II.

Der er vistnok saa Forfattere, der have udøvet en saa stor Indflydelse paa den unge Slægt som Dr. G. Brandes. Man kan jo heller ikke undres derover, naar selv Mænd som Kristoffer Brun anbefale ham. I hans Svar til Sognepræst Bøckman heder det: „Men det siger jeg, jeg har lært meget af Brandes.“

Lad os se lidt nærmere paa Dr. Brandes's Værdomme, der synes at have været saa frugtbargjørende for Kristoffer Brun. Jeg skal tage en enkelt Ytring af Dr. Brandes, ikke en tilfældig og løsreven, men afgjørende for hans hele Standpunkt, saa pregnant og karakteristisk, at den ligesom vil gennemtrænge hans Liv og Skrifter og give dem deres Farve og Præg og i Virkeligheden være deres dybeste Indhold. Hvor aandrig, interessant og vækkende hans Fremstilling af Literaturen end er, vil den dog ligesom være gennemtrængt og forgiftet af denne Opfatning.

I det første Foredrag om den romantiske Skole i Frankrig talte Dr.

Brandes om Sjælens Udødelighed; den moderne Videnskab er kommen ud over dette, denne barnlige Tro. Det var i Grunden ikke værd at tale mere herom, det var blot ligesom i Forbigaaende, han udtalte dette; men Ytringen fik mere Betydning og Vægt just ved den overseende og lette Maade, hvorpaa det blev sagt, og Tilhørerne og de stakkels Tilhørere maatte jo tro, at dette i Vidensskaben og mellem Videnskabsmænd var en afgjort Sag.

Maafte tænkte En og Anden, at dette slet ikke vedkom Vidensskaben, at Spørgsmaalet laa udenfor dens Grændser og Rækkevidde, at Vidensskaben maatte staa ligesom ærbødig og høiet ligeoverfor et Spørgsmaal, som den aldrig vilde kunne løse. Jeg tænker, Mange vil dele denne Opfatning. For Dr. Brandes og hans Skole er imidlertid Vidensskaben Alt, enten har den løst, eller vil den inden kort Tid løse alle Spørgsmaal. Lad os nu se, hvorledes det forholder sig med den moderne Videnskab i dette Stykke. At det store Gros af moderne Naturforskere staar paa dette

Standpunkt, kan gjerne indrømmes; de ere fritænkere og Materialister paa anden Haand; men dette er ikke Tilfældet med de Mænd, der gaa forud i Videnskaben; jo længere de trænge ind, jo dybere de forske, desto større bliver deres Ærbødighed for dette Spørgsmaal, for hvilket de ligesom vige tilbage; og deres Forhold til den ældre Verdensopfatning er enten ærbødig, ofte sympathetisk, eller de slutte sig ligefrem til den, og mærkeligt nok træder dette maaske klarest frem just hos de Mænd, der efter den særlige Art af sine Studier synes ligesom mest at nærme sig Materialismen, nemlig Anatomer og Fysiologer. I Göttingen lever der en gammel Anatom, Professor Henle, der just nu holder sit Jubilaum. Blandt Tydsklands Anatomer er han vel den ældste og mest anseede. Han har altid været en uafhængig og ærlig Forfatter; en Pietist har Henle aldrig været, han var i sin Tid Professor hos Johannes Müller i Berlin, men maatte paa Grund af sine liberale Meninger forlade Tydskland og gik til Univeritetet i Zürich, som dengang saa mange af Tydsklands fremragende Lærde. For nogle Aar siden udgav han et Bind anthropologiske Forelæsninger, der ligesom er den gamle Mands sammentrængte Erfaring. Neppe har nogen stærkere angrebet Materialismen end denne Anatom. Overalt sporer man Tanken om en højere aandelig Verden og et Liv efter dette. Hans Livsopfatning kommer særlig og tydelig frem i hans Fremstilling af Samvittigheden, der for ham er den sjælelige Smerte; ligesom Smerten i Nerven ikke er noget Tillært og Døvet, men en naturlig og nød-

vendig Ytring af det Abnorme, det Urigtige, saaledes er Samvittigheden dens Analogi i Sjælelivet. Hvorledes den moderne Skole opfatter Samvittigheden, er bekjendt nok; for den er den ligesom Bligt, kun noget Tillært, Døvet, Usandt. Særlig saa Theologerne bære Skylden herfor. Disse Fordomme, siger man, have ved Arb fæstet sig og ere nu vanskelige at udrydde.

Naar man nævner Tydsklands Anatomer, staar vel saa saa høit som Professor Hirtl i Wien; han har bestemt og klart udtalt sin Mening i sin Rektoratsstale 1864. Jeg skal citere hans Ord efter Professor Bødler's Skrift: „Gottes Zeugen im Reich der Natur.“ 1881: Sollte der unendliche Geist, der seinen Willen allenthalben in hellen Zügen niedergeschrieben, die Gefahr einer hoffungslosen Sehnsucht, die nie befriedigt werden kann, in unser Herz gelegt haben? Hier steht die Wissenschaft am Ende ihres Forschens, es wird still im kühnsten Forschergeiste. Der Glaube tritt in seine heiligen Rechte, der Glaube, den die Wissenschaft nicht widerlegen und nicht beweisen, wohl aber sein Gegentheil als nicht begründet in der Natur der Dinge darthun kann. Böschts deises Himmelslicht, aus und der Selbstmord eurer Seele macht aus dem stolzen Herrn der Welt nichts als ein Häuflein stickstoffreien Düngers für den Acker.*)

*) Overfat: „Guds Vidner i Naturens Rige: Studbe den uendelige Mand, der allebegne med klare Træl har nedskrevet sin Villie, i bort Hjerter have nedlagt Faren for en haabløs Dængsel, der aldrig kan tilfredsstilles? Her staar Videnskaben ved Grændsen for sin Forskning, det bliver stille i den dristigste Forsker-aand. Troen indtræder i sine helligte Ret-

Det behøver neppe at tilføies, hvilken Betydning og Vægt disse Ord har, og særlig paa det Sted og under de Forhold, hvori de ere udtalte. Det er Universitetets Rektor-Magnifikus, der paa en Universitetshøitid taler saaledes, og denne Mand er ikke Professor i Theologi, men hører til de Naturforskere, der væsentlig har bidraget til at give Wiens Universitet dets store Anseelse. En tredie ikke mindre bekendt tykt Anatom, Kolliker, har endog et mere bestemt, om man saa vil, bibelsk Standpunkt. Han tror; men han er et Slags Transformist; han antager Evolutionen, men samtidig Miraklet, idet den menneskelige Sjæl ligesom er traadt til Embryonet (: det ufuldbaarne Foster).

Til Rækken af disse Navne paa høit anseede Anatomer vover jeg endnu at føie et, den nylig afdøde Professor i Anatomi ved Kjøbenhavns Høiskole, Professor F. T. Schmidt.

tigheber, Troen, som Videnskaben ikke kan gjenbringe og ikke bevise, men vel kan den godt gjøre, at dens Modsætning ikke er begrundet i Tingenes Natur. Udslukker dette Himmellys (: Troen), og Selvmordet paa Ebers Sjæl gjør (ha) af Verdens stolte Herre intet andet end en Hob stikstoffrit Møg for Ageren."

For Hjemmets Red.

Han var en sjelden begavet og ideelt anlagt Mand, og skjønt jeg ikke kan citere noget Skrift eller nogen offentlig Udtalelse af ham, tør jeg dog her just for de unge Studerendes Skyld nævne ham som en Lærd, der staar paa samme Side, som Henle og Hirtl. Den berømte Fysiolog Johannes Müller var Katholik. Ingen har maaske i vort Aarhundrede beskæftiget sig mere med og er trængt dybere ind i Studiet af Dødens og Livets Gaader. Tydslands første nulevende Lærde i dette Fag, Virchow og Helmholz, ere udgaaede fra hans Skole og se med Ærbødighed op til sin Lærer. I Aaret 1853 foretog den berømte Naturforsker med to yngre tytte Videnskabsmænd en Studiereise til Norges Vestkyst. De gik med „Norge“ fra Bergen til Hamburg paa dette Dampskibs sidste ulykkelige Reise, da det udenfor Christianssand stødte sammen med Dampskibet „Bergen“ og næsten umiddelbart derefter sank. En af de yngre tytte Videnskabsmænd omkom; Johannes Müller og den anden blev reddet. Det blev dengang sagt, at imellem Nødraabene og Jammerstrigene fra det synkende Skib hørtes den gamle Lærdes lydelige Bøn. (Mere.)

Den Ugifte.

(Fortælling af Marie Mathusius.)

Med denne Tid ophørte Eugenie at være mit Hjertes Fortrolige. Jeg vilde ikke for hende røbe mine Følelser og Udsigter med Hensyn til Rudolf, og jeg tror, det fuldkomment lykkedes mig at føre hende bag Lyset.

Jeg talte fornuftigt om hans Feil, om Maaden at indvirke paa ham, jeg stillede mig saa høit over ham — nei, Eugenie kunde ikke ane, at denne godslige, saa lidet selvstændige unge Mand virkelig var mit høitravende

Ideal. Hr. v. Müggeburg blev ogsaa længe bedragen, jeg forsømte aldrig i hans Nærhed at drille Sønnen og saare ham med Satirens Pile. At det svage Hjerte, efter at min Rivighed i andres Dine havde vundet Seiren, kun var desto mere beredvilig til Forsønning, dette mærkedes blot af den Gæste, som jeg dermed gjorde lykkelig, og jeg gjorde mig aldrig Bebreidelser over denne min Dobbeltthed. Nei, jeg bad endog Gud om Bistand ved disse mine Redningsplaner; hele mit Liv skulde derigjennem faa et ædelt og fortræffeligt Maal.

Saadan var mit Hjertes hemmelige Tilstand; Eugenie's Laa derimod aaben for mig. Hun kunde ikke fordrage Baron Reinking, og efterat hun i Begyndelsen af hans Nærværelse havde været behersket af en taabelig Forlegenhed, som hun selv kaldte det, mødte hun ham nu med en stum Fornemhed og med en bestemt Krigserklæring. Det var paatageligt, at Baronen blev begunstiget af Hr. v. Müggeburg. Baronen var en Mand efter hans Sind, klog, kvif, fremragende; han var af en anseet Familie og Eier af flere Godser. Hr. v. Müggeburg var meget misfornøiet med Eugenie's barnlige, egenindige Væsen.

Det var en smuk Oktoberdag. Frostten havde om Natten været stærk, den reneste blaa Himmel hvælvede sig over det prægtige Høstmaleri, som i kongelig Glands glimrede i Solens Guld. Eugenie kom i en elegant Bogn for at hente os, Tante Adalgunde, mig og Elisabeth; vi stige glade op i Bognen. Vi skulde idag være Tilskuere ved et Jagtparti, hvortil Hr. v. Müggeburg havde indbudt flere af Naboerne. Sam-

lingsstedet var paa den anden Side af Müggedorf ved Enden af Bøgestoven. Vor Rudst var paalagt ikke at kjøre gennem Parken forbi Slottet, men at tage en Gjenvei gennem Bøgestoven. Men kunne vi kjøre den Vei? spurgte Eugenie betænksomt. Vi kjøre blot den gamle Vei, foreskrede Rudsten. I dette Dieblit kom vore tre Ryttere svingende frem, de sthyede ikke Omveien for at kunne være i vort Selvskab. Tante Adalgunde roste dette ridderlige Galanteri og fortalte om Skønne henrundne Tider, os alle til stor Fornøjelse.

Men vi komme jo altfor nær Slottet paa denne Vei, bemærkede Eugenie. — Vi tage nu af og kjøre forbi Statitporten, svarede Rudsten. — Vi vare nu inden Jagtflottets Omraade; vi vare komne ind paa den Side, hoor der ikke fandtes noget Stængsel og kom nu atter ud paa Siden af Statitporten, som var meget brøstfældig og lod aaten Udgang til alle Veie. Hvor fortroligt ser ikke et saadant Stængsel ud midt i Skoven! sagde jeg, da vi veg af ved det sidste Hjørne, men — hvilken almindelig Forbaujelse — en ganske ny Statitport stængte fuldstændigt Veien for os.

Rudsten standjede Hestene og lod høre et Udbrud af Uergrelse; Rudolf ligeledes. Hændelsen var ubehagelig, vi maatte kjøre samme Vei tilbage og reise over Müggedorf. Derom blev nu overlagt frem og tilbage; Eugenie fandt dette at være unødvendigt Tidsspilde. — Mine Damer, begyndte den lille Student; jeg ved Raad: vi ville løsne begge de Sprinkler, hvorved Laasen er fæstet, og vi ere da hjulplne ud af vor Nød. — Det ville vi ikke gjøre, svarede Euge-

nie bestemt og befalede Rudstken at vende. — Holdt! raabte Rudolf, Tingen taaler at tænkes paa. Vi tre kunne vel her i Nærheden finde en Udgang for vore Heste; vi maa finde den, ellers komme vi for sent til Mødestedet, og dersom Damerne vende om, gaa de Glip af Jagten paa det eneste farbare Terræn. — Utsaa, usædvanlige Tilfælde fordre usædvanlige Midler, sagde Studenten leende. — Og dersom vi atter sætte Stakitsporten istand for Hartwig, saa handle vi ædelmodigt mod hans Pung, sagde Baronnen spørgende. — I den Tummel af Fornøielse, hvori jeg befandt mig, syntes jeg, at Foretagendet var mere genialt end urigtigt, og jeg sagde Intet derimod. Tante Adelgunde kaldte den Fare riddelig, hvori Herrerne styrtede sig for vor Skyld og spøgede blot derover. Herrerne lavede sig virkelig til at stige af Hesten og gribe Bæret an. — Da gaar jeg hjem tilfods, sagde Eugenie, jeg finder slet ikke denne Udfærd riddertig, nei, saa simpelt som muligt. Hun sagde dette saa bestemt, at Baronnen blev tvivlsom. Men netop da begyndte Rudolf ved Hjælp af en stærk Kniv og en Sten at slaa Løs en Nagle i Sprinkelen. — De behøver slet ikke nogen Dunkrast, sagde Studenten leende, jeg kan med den blotte Haand løsne Sprinklerne; berolige Dem derfor, Frøken Eugenie, vi ville gjøre Grinden stærkere for Hr. Hartwig, saa har han kun Fordel deraf.

Oprørt var Eugenie stegen ud af Bognen; Elisabeth fulgte hende i samme Sindsstemning, og jeg vilde netop afholde Herrerne fra deres Foretagende, da en fjerde Rytter kom til. Det var Hr. v. Hartwig; han

saa temmelig vred ud, og vore tre Herrer stod der som Skolegutter, grebne i en dum Streg. Alle tre syntes at ville sige Noget, men ingen kom ud med det. Hr. v. Hartwig fattede sig først; et Smil fløi over hans Ansigt. Tillad mig at afhjælpe Deres Forlegenhed, sagde han høflig, jeg har Nøglen i min Lomme. Han sprang ned af Hesten, lukkede Grinden op, og medens de tre andre Herrer steg til Hest, hjalp han Eugenie og Elisabeth op i Bognen.

Rudolf vendte sig nu til ham: Jeg formoder, at dette er vor nye Nabo? — Mit Navn er Hartwig, svarede han. — Undskyld mig, vedblev Rudolf, jeg skal aldrig mer høre mig saa dumt ad for ikke at blive saa ubehagelig overrasket. Han rakte ham sin Haand med et saa venligt Smil, at Hr. v. Hartwig erklærede ham sin ganske vist oprigtige Forhaabning om, at de skulde leve som gode Naboer. Vor Bogn og vore tre Ryttere ilede nu gjennem den prægtige Skov, men med vort gode Humør var det forbi. Eugenie sagde ikke et Ord, Baron Reikings Læber vare haardt jammenpresjede, og han saa mørk ud. Først da vi vare komne frem til vort Maal, gav han sine hemmelige Tanker Luft. Han fandt Hr. v. Hartwigs Opsørsel hovmodig og upassende. Hr. v. Schoderstein syntes, at han var lidt stolt i sit Væsen, men ikke uhøflig. Deri stemte Rudolf. Tante Adelgunde var fortryllet over hans Opmærksomhed, hun var overbevist om, at han blot for Damerens Skyld havde taget Sagen saa let. Vi maatte Alle le; blot Eugenie forblev stum og Baronnen fortrædelig. Jeg fortaug mine

Tanker om Sagen, de vare meget gunstige for Hr. v. Hartwig, og mit daarlige Hjerter regnede efter, at Rudolf endnu havde fem eller sex Aar igjen for at tilvende sig denne mandige Værdighed, hvormed Hr. v. Hartwig paa en vis Maade havde imponeret os Alle.

Storm og Uveir afbrød denne Forsyftelse og gjorde ogsaa Ende paa vore daglige Sammenkomster. Tante Abelgunde gav mig en Dag Vektioner i sin Livsvisdom; deraf skulde jeg drage stor Nytte.

Tina, lader du os snart være alene? spurgte Tante sin Kammerjomfru; det var tidligt paa Morgen, hun havde nylig givet Tante sin Kaffe. Derpaa har jeg just ikke tænkt, svarede Tina. Jeg har vigtige Ting at sige til min Niece, vedblev Tante. — Det har jeg nok mærket, sagde Tina med spøgfuld Fortrolighed, netop derfor havde jeg ingen Lyst til at gaa ud. Tante lo ad sin fortrolige Yndling. Tina er i Virkeligheden en dannet Person, sagde Tante til mig, og jeg vil ikke misunde hende videre Anledning til at uddanne sig. Tina fik derfor Tilbedelse til at blive, og nu udviklede Tante for os begge sin Livsvisdom, som bestod deri, at uagtet hendes Stilling i Verden lettede hende den enlige Stand, var det dog i det Hele taget bedre at gifte sig, og hun vilde derfor give alle unge Piger det Raad, ikke at gjøre altsfor store Fordringer i de Aar, da de overhovedet kunde have Fordringer, og fremforalt ikke at give efter for sværmeriske Drømme, men mere se paa Mændenes reelle Værdi. Ikke sandt, Tina, vi have begge derved lidt Skibbrud? sagde Tante betrydningsfuldt. — Jo visse-

lig, naadige Frøken, vi have lidt Skibbrud, istemte Tina.

Ved din Alder, kjære Anna, ventede jeg mig en anden Fremtid, vedblev Tante. — Bedste Tante, jeg vil blot se paa en Mand's virkelige Værd og slet ikke gjøre Fordringer, svarede jeg. Nu fulgte en Strøm af Smiger, som for migklang saa deilig og var en farlig Gift, uagtet jeg ansaa mig høvet derved. Anna, sagde Tante høitidelig, om der aabnedes Anledning for dig til at træffe sammen med Fyrster, saa vilde du vinde deres Hjerter; ja, Anna, dersom blot Anledningen gaves, saa vilde din Skjæbne blive vidunderlig. Men, som jeg nylig sagde, vær dog fornøiet med det, som Forsynet nu rækker dig og forspild fremfor alt ikke den lykkelige Tid — da du har Magten i dine Hænder. Unge Mænd ville elstes af dig, men ikke beherskes.

Uagtet jeg spøgende gjorde Ende paa denne Samtale, havde den dog gjort mig lidt urolig. Beiret var saa tungt og melankolsk, paa to Dage havde jeg ikke seet Rudolf, dette havde ført mig noget ud af Fornøielsen's Rus. — „Unge Mænd ville elstes af dig, ikke beherskes.“ Du faar ikke gaa for langt, sagde jeg til mig selv, og jeg foresatte mig at udføre mine Opdragelsesplaner lidt forsigtigere.

Det var Søndag. Den nye Pastor skulde holde sin Indtrædelsesprædiken. Mama, Lotte, Frits og Elisabeth vare i Kirken. Jeg havde slet ingen Lyst til at gaa med, men vilde denne Morgen være alene med mig selv. Jeg nedskrev skønne Tanker om Hjertets Fordringer og den sande Lykke, jeg sang Sange om storartede

Forfagelser, fordybede mig i Heines og andre lignende Poesier og søgte i alle disse Kunstnydelser Trøst for min vemodige Sindstemning. Men, underligt nok, syntes disse Kunstnydelser ikke i Praxis at være virksomme. Da jeg havde endt, følte jeg mit Hjerte ligesaa uroligt som før, jeg hensant atter i lyse Drømme om Fremtiden og maatte sukke tilstaa, at jeg blot deri kunde finde nogen Ro. Paa Tilbageveien fra Kirken hentede Hr. og Fru Müggeburg mig i sin Vogn. Søndagen var næsten endnu mere trist og stormende end den foregaaende Dag. Tante Abdegunde laa paa sit Bærelse, plaget af nervøs Hovedpine, jeg havde endnu ikke seet hende denne Morgen. Da jeg gik ned af Trappen, hørte jeg Frits og Lotte tale sammen om den nye Prædikant. Frits var ganske usædvanlig begejstret for Manden, og Lotte forsikrede, at han var en meget god Kristen og slet ikke underlig, kun noget ildfuld og streng i sit Foredrag over Guds Ord. Ogsaa i Vognen blev det samme Emne afhandlet. Fru v. Müggeburg fandt hans Bæsen ret tiltrækkende, og hendes Mand bemærkede, at naar han nu engang var i Kirken, vilde han heller høre en aandrig Prædiken end en søvndyssende.

Det er forbausende, hvor dette Veir indvirker paa Nerverne, sagde Hr. v. Schobenstein, da vi alle vare forsamlede i Salen og en almindelig Medfælsagenhed syntes at være herskende. Eller skulde det muligens have en anden Aarsag? Kan saa paa os med affekteret Alvor. Skulde det muligens være Affæden? spurgte han Eugenie. — Visstelig er Affædsdagen ikke saa glad som Ankomsten,

svarede hun rolig, men jeg kan ikke sige, at den gjør mig bedrøvet, da Rudolf saa snart kommer igjen. — Det er sandt, hvad Dem angaar, bemærkede Hr. v. Schobenstein, vi maa derimod søge at finde os i det Uundgaaelige. Jeg hylder saadanne mandige Beslutninger. Er De ogsaa rolig fornøiet? vendte han sig til mig. — Jeg har ikke Grund til at være bedrøvet, svarede jeg. — Derom har jeg længe været overbevist, svarede han med et komisk Blik. Han havde for længe siden forsonet sig med, at Rudolf var bleven den Seirende hos mig. Affæden og mine nye Opdragelsesplaner gjorde mig idag mere stille og sagtmodig, Rudolf var høitlig tilfreds dermed.

En Vogn kjørte nu ind paa Gaarden. Hr. v. Hartwig! raabte Rudolf. Det forundrer mig, sagde Hr. v. Müggeburg og affærdigede temmelig ligegyldigt den anmeldende Tjener.

Hr. v. Hartwig og hans Moder traadte ind. Synet af den aldreende, men endnu høist behagelige og belevne Frue forandrede strax Sindstemningen; Herren i Huset blev nu forbindtlig. Præsertationen gik for sig, og man satte sig høitidelig i en Kreds omkring Sofaen. Hr. v. Hartwig syntes mere tilbøielig til at lade Andre tale til sig, end til selv at tale. Det var, som om han havde følt, at han ikke behøvede saa megen personlig Elstværddighed som svarere en vis Overdægt for at vinde Agtelse i denne Kreds. Jeg er overbevist om, at den allerede samme Dag i ikke ringe Grad tilfaldt ham. Efterat Hr. v. Müggeburg en Stund havde betragtet ham i Fraastand, befriede han Hr. v. Schobenstein fra hans sædvanlige

Tjeneste som konverserende. Hr. v. Hartwig blev nu et andet Menneske; det egne Smil, hvormed han havde hørt paa Hr. v. Schobersteins Samtale, forsvandt, og han blev forekommende og opmærksom.

Eugenie sad ved Siden af Fru v. Hartwig. „De klare Glasvinduer“ syntes at have en særegen Tiltrækningskraft for hende, og af Frygt for Pietisme syntes forbunden. Hun lo saa godt, var saa snalsom, men tilfælle saaa aabenhjertig, at Fru v. Müggeburg maatte gjøre Undskyldning for hendes Mangel paa Selskabs-tone. Ogsaa mod mig var Fru v. Hartwig meget venlig og sagde, at hun var glad ved nu at kunne gjøre begge Skovrøsteneres nærmere Bekjendtskab. Jeg maa dog bekjende, sagde hun, at jeg allerede har gjort mine Efterforskninger og faaet Rede paa Sammenhængen. Vi vare blot endnu i Uvisshed, hvilken af Eder hørte til Müggeburg eller Müggeborf. — J troede vist, at Anna hørte til Müggeburg, sagde Eugenie muntert. — Ikke jeg, sagde Fru v. Hart-

wig, men visse Andre vare fuldt overbeviste derom. — Det var os ikke vanskeligt at gjætte, hvilke disse Andre vare, og det stod os frit for efter eget Behag paa en smigrende Maade at forklare disse Slutninger om vore Hjem.

Da de Fremmede atter vare borte, blev der talt vidt og bredt om dem. Ved deres hdre Bæsen var der ikke Noget at bemærke, men man holdt sig til de Rygter, som vare gaaede foran dem. Eugenie's klare Raadlysning saaa sig derunder meget opmærksomt omkring, men hun sagde Intet. Først da Baron v. Reiking havde endt et fiendtligt Udsald, sagde hun hurtigt med tiltjæmpet Frimodighed: Det kan jeg slet ikke finde. Jeg har endnu aldrig seet Noget, som har været elskværdigere end Fru von Hartwig. Og er det ikke saa, Papa — hun vendte sig her til sin Fader — at tausse Mænd altid ere behageligere end de, som føre ligegyldigt Præt. — Bisjelig, svarede Hr. v. Müggeburg, den, som ikke har noget Kløgt at sige, gjør bedst i at tie. (Fortf.)

Gaader og Opgaver.

No. 205. Da alle Mand
 I alle Vand
 Var samlet paa den samme Strand,
 Da saa man mig for første Gang;
 Det stillede fromme Hjerters Trang. (—n.)

No. 206. (Skjulte Byer). a) Et Vidne om D; b) jo, Ani er i No; c) Ven, to Slag! d) Om Baby; e) Vin-Red.

Opløsning paa Gaaden i No. 15.

No. 204. Guld. Ud.

R. F. Gibson,
JUSTICE OF THE PEACE,
INSURANCE, COLLECTING AGENT, REAL ESTATE.

Office in Adams Block, Winnebago St., DECORAH, IOWA.

G. R. WILLETT.
N. WILLET.

ESTABLISHED
A. D. 1857.

Willett & Willett,

ATTORNEY'S AT LAW,
DECORAH, — — — — — IOWA.

DAN. NOBLE,
SADELMAGER.

handler med

Sadler, Svøber, Bidsler etc.
Decorah, — — — — — Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Kaffeovne samt
Kobber- og Blikvarer, Gaardskredsfaber og Verktøi, Bygningsmaterialier,
saasom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.
Kobber- og Blikvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,
Hatte og Huer, Støvler og Sko etc. etc.
Sydsiden af Water Street = = = Decorah, Iowa.

J. T. RELF,
PHOTOGRAF,

handler med Hammer, Lister, Albums, Fløiels-Indfatninger, Stereoskop-Billeder etc
Gamle Billeder kopieres.

Smaabørn fotograferes ved den nye Methode langt hurtigere end før. ☞ Alle mine Negativbilleder retoucheres af den udmærkede Retoucher, Hr. Eugene Austin. Aflæg mig et Besøg. Mit Galleri er over Montgomerhs Drugstore,
Decorah, Iowa.

Norfolk Hotel.

CHRISTIANIA HOUSE, tæt ved Washington St. Broen
DECORAH, IOWA,

anbefales Rejsende af
☞ Gode Staldrum findes til Afbenyttelse. **Neder Jensen.**

99 CENT STORE 99

Det smukkeste Udvalg af Galanteri-Varer i Deco-
rah, passende til Bryllups- og Høitidspræsentar og en elegant
Samling af solvpleterede Varer forefindes altid.
Her er ogsaa det rette Sted til at kjøbe Stambøger (Autographs), Pho-
tograf-Albums, Vaser, Toilet-Gjenstande, Lamper, Speile og musikalske
Instrumenter. Billed-Kammer leveres efter Bestilling.

Agentur for Crown Sewing Machine.

A. N. Vance, Water St., Decorah, Ia.

PETER G J E M S,

Reisende Agent for

G. R. Montagues LaCrosse Steam Marble Works,
tegner Abonnement paa „For Hjemmet“. De, som tegne sig
paa hans Liste, kunne betale Kontingenten til ham.

 Real Estate for Sale. I have for Sale Town property
and improved Farms and can
suit almost any kind of wants in this line. The said property is situated
in and around the City of Decorah, Winnesheik Co., Iowa. Prices low
and terms to suit purchaser.

Apply to
(13 t. f.)

E. P. Johnson,
Office in Adams Block, Decorah, Iowa.

Ældre Bind af „For Hjemmet“.

18de Bind, som blandt Andet indeholder den udmærkede Fortælling
„Pater Clemens“ sendes portofrit for \$1.

19de Bind, indeholdende blandt Andet „En ung Piges Historie“ og Mis-
sionsberetningen „Sex Aar blandt de røde Indianere“, portofrit for \$1.00

20de Bind, indeholdende den ualmindelig interessante og lærerige Rei-
seskildring „Nordvest-Pasjagens Opdagelse“ foruden meget andet udvalgt
Læsestof, portofrit for \$1.00.

21de og 22de Bind (Aargangen 1881) har et meget aførelende Ind-
hold, deriblandt den udmærkede Fortælling „Familien Hællbringen“, (der hos
Boghandleren koster \$3 indbunden). Disse 2 Bind tilsammen portofrit for \$2
Alle 5 Bind til en Adresse pr. Express \$4.00.

 Hvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør over 350 store Oktanfider
samt Titelblad og Indholdsregister.

Adresse: K. Thronsen,
Dr. 1014, Decorah, Iowa.

C. C. COOK Optikus og Uhrmager, har tilsalgs Brillor de bedste
i Handelen. Lomme- og Stue-Uhre repareres smukt.
Læt ved Post Office, Decorah, Iowa.

For 10 Cents

sendes portofrit et Hefte, indeholdende
„To ældgamle Sange fornøede“,
nemlig Solvtaalvisen og Den gylde ABC, 8 for 50 Cts., 20 for
\$1.00, 100 for \$3.50. Adresse: K. Thronsen, Dr. 1014, Decorah, Iowa.

Iver Larsen
følger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Stovler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
I Brødrene Gulliksons forrige Store.
Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,
Dien- og Dre=Læge.
Decorah = = Iowa.

12te Udgang af „For Hjemmet“
(21de og 22de Bind)

indeholdende den udmærkede Fortælling „Familien Hældringer“ samt 15 mindre Fortællinger, foruden meget andet interessant Læsestof, (24 Hefter, 720 store Sider) sendes portofrit for \$2.00. („Familien Hældringer“ koster alene omtrent \$3.00 i Bogladen.)

Adresse: N. Thronsdjen,
Box 1014, Decorah, Iowa.

Ny Möbelhandel.

J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Møbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Ti dens billigste Priser. Reparationer udføres.

Figlister høves paa Lager. Begravelser bejorges.

Nogle Rest-Exemplarer af
Socrates's Forsvarstale ved Platon
samt Fortællingen „To Søstre“ (8 Hefter af „For Hjemmet“) sendes tilfammen portofrit for 35 Cents.

Adresse N. Thronsdjen, Decorah, Iowa.

E. P. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
Adams Block. DECORAH IOWA

G. I. Wendling

forfærdiger

Kaleschevoque og Buggier
og forøvrigt alle slags Hjoretoier efter Bestilling.
Reparationer udføres.

Berksted paa Hjørnet af Washington St. og Broadway.
(16—24.) Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Høiskole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

De Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maanedes) og for en Termin i Forhold. Koft billig. Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren
Th. N. Mohn, Northfield, Minn.

E. P. Haugen,

— Eier af —

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenbyggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Insription feilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret Dhr. J. W. Hoy og Thorvald Ropsland. E. P. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og ieg skal da sende ham Tegninger med vedføjet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar, han udvælger, tilligemed Ordre og Insription samt nærmeste Fragt-Office.

E. P. Haugen.

S. O. Wilson, Merchant Tailor,

Berksted tværs over for Woolen Factory Store, Decorah, Iowa. Et smukt Udvalg af Tøier til Klædninger just modtaget. Alt Arbeide garanteres.

23de Juli 1882. 13-24.)